

DÁTUM

1989 · VIII · 23 · SZERDA

I/95.

» S MOST A DOLOGRA «

ÁRA: 4,80 Ft

Prága, augusztus 21.

Fegyverrel a fegyvertelenekre

Kiáltvány

Fiúk, hozzátok szólunk, mi, magyar demokráták! 1968-ban a bolsevikok tankkal, mi most virággal jöttünk, hogy népeinkről legalább részben lemossuk a gyalázatot. De tudjátok, hogy a magyar nép soha nem értett egyet azzal, ami '68-ban történt. Ami 21 éve történt, az osztópont volt népeink között. De hogy ne legyen többé az, azért jöttünk el ide, hoztuk ide virágainkat, a bocsánatkérés virágait. Közös a múltunk, szenvedésünk a totális rendszerben. Jövönk is csak közös lehet. Együtt kell lebontanunk a hallgatás és a félelem falait. Azért fiúk, hogy ne Jan Palach fátyla, hanem az értelem, a nyitott társadalom és a szolidaritás fénye világítson. Éljetek! Ne haljatok meg, mert különben mindnyájunknak meg kell halni!

FIDESZ
SZDSZ

Magyar Szolidaritás

A kiáltványt 1989. augusztus 21-én Prágában felolvasták.

Felolvassák a magyarok üzenetét Prágában

A csehszlovákiai hatalom gondosan felkészült az 1968. augusztus 21-i intervenció évfordulójára. Az „eretnek eszmét” terjesztő magyar ellenzék ismert egyéniségeit a határon sem engedték át, ifjabb Rajk Lászlónak pedig Sturovóból kellett visszafordulnia a csehszlovák biztonsági szervek közbelépésére. Azok, akik mégis eljutottak ezen a forró nyár végi napon Prágába, biztosan tudták, a csehszlovák ellenzéki vezetők semmit nem tehetnek, mert valamennyiüket időben letartóztatták. A Vencel-téren már a hétfő reggeli órákban sem lehetett parkolni, a tér felső bejáratát uraló nemzeti múzeumot sem látogatta senki ezen a napon. A rendőrség, a karhatalom egyik legbiztosabb támaszpontja volt, ahonnan kiindulva az egész terület felkaréjban behálózva az egykori királyi város pompáját hirdető épületek ablakából, a tetőről szemmel tarthattak minden mozgást. Az utcán párban, hármával, négyesével cirkáltak a rendfenntartók és minden gyanús egyént — legfőképpen, aki a Vencel-szobor előtt időzött feltűnő módon —, igazoltattak. A csehszlovák állampolgárok közül többen elvitettek.

Furcsa bűvös kör szövődött a nemzetmentő király szobra köré, a helyiek szemlesütve elkerülték, mintha mit sem tudnának, más felé vették útjukat, külföldi turisták vetkeztek, könnyedséget mutatva a rendőrök mellett, bűvészmutatványként a képbe csempészve az ot-tani készülődést. Profi felszereléssel nem volt tanácsos mutat-

kozni, hiszen könnyen arra a sorsra jutott a vakmerő fotós, hogy egy kapualjban szabadították meg filmjétől. Erről gondoskodtak a feltűnően nagyszámú lézengő, nézelődő munkásruhás, bermudába bújtatott, nejlonszatyrot szorongató biztonságiak.

Rekkenő kánikula, pattanásig feszült ideges hangulat, délután három óráig ez volt Prága szívében. Alig vette észre a bámmészködő, hogy egyre többen telepedtek le a padokra, időről-időre állították fel a virágtartó szegélyén helyet találó napfűdőzőket a mogorva rendőrök és a teret szegélyező utcán, mint ha más dolguk nem volna, főként a helybeliek vártak. Öt óráig semmi nem történt, akkor elkezdett lefelé hullámozni a tömeg és mire a túlbiztosított szobortól a tér alsó részébe értek, többezren már követeléseiket skandálták. Vaclav Havel, a Charta 77-et, Alexander Dubčeket éltették, szabadságot kívántak Csehszlovákiában. Magyar fiatalok kerültek a magasba; aki elmondta: a FIDESZ szolidáris, és a csehszlovák ellenzékkel, szabadságot akaró néppel együtt érez. Ütemes taps és himnusz, újabb-újabb izzó tekintettel ismételt mondatok, Magyarország és Lengyelország éltetése, amikor hangszóróval távozásra szólítják fel a tüntetőket. Erre ugyanis nem adott engedélyt a városi tanács. Természetesen senki nem mozdul, a rohamrendőrséget vas-taps és füttykoncert fogadja. A tér egész szélességében láncot alkotva gumibottal és

könnycsapsprayvel szorítják a mellékutcába az embereket és néhány percen belül durván, ütlegelve lökdösi a rendőrségi autóbuszba a magyar szónokot, a rendőrkordon előtt tilve tüntető fiatalembert, a külföldi fotóriportert, egy őszhajú öregembert... Az ablakon át dermedten figyel a távolabb húzózó, de szét nem oszló tömeg a hatalom eszközeit, bánásmódját. Közben a térre csatlakozó utcákról is csapatzárlító konvojok érkeznek, felvonul a munkásorség és a több ezer tüntetőt bekerítve igyekeznek felszámolni a demonstrációt. Az elszántabbak maradnak, sokan futva menekülnek, ki tudja hova vezet az elszánt düh, a „honvédelem”. A kínos jelene-tet, háborzongató történet megörökítő idegenek filmfelvételéből, fényképezőgépeiből kitépik a filmet, jó, ha a gép épségben marad, csak a hivatalos szervek videósá működhet zavartalanul. Az órákon keresztül folyó felvétel a következő napok, hetek programját segíti. Az állambiztonsági szervek kamerája előtt senki nem takarja az arcát, nem húzódik félre. A folytatásra mindenki felkészült.

Az este nyolckor kiadott hivatalos közlemény szerint a tüntetés nem találkozott a prágaiak támogatásával. Pedig azok, akik a Vencel-téren voltak, tudják: a prágaiak tüntettek.

(Képes beszámolóink a 8. oldalon folytatódik.)

Magyar Szocialista
Munkáspárt
Somogy Megyei Bizottsága
Sárdi Árpád első titkár részére
Kaposvár

Tisztelt Sárdi Árpád!

A Somogyi Néplap 1989. augusztus 9-i számában „Emlékhelyek Somogyban Kádár János és Nagy Imre tiszteletére” címmel megjelent írásból arról értesülhetünk, hogy a megyei párt-vezetés mindkét címben szereplő személy emlékhelyének kialakítására tett kezdeményezést támogatja.

Csupán figyelmeztetni szeretnénk, hogy;

— Kádár János megítélése a jövő történelmunkatörő feladata, azt egyetlen testület sem vindikálhatja magának. Az MSZMP történetében sajnos már előfordultak elhamarkodott testületi döntések történelmi események és személyiségek értékelését, megítélését illetően.

— Hazánkban — elkerülendő a tévedéseket — halálát követő öt évig egyetlen kiemelkedő személyiségről sem lehet elnevezni közintézményt, utcát, nem lehet tiszteletükre emléktáblát, emlékhelyet létesíteni.

— A kapolyi „leendő emlékház” megépítésével az

MSZMP vezetői még életében kedveskedni kívántak Kádár Jánosnak, ami a lakosság körében nem talált teljes egyetértésre!

Feleslegesnek tartanánk bizonyítani, hogy Somogyban mit sem változott a helyzet, a létrehozást forgatókönyvszerűen végrehajjták!

— A Kádár János és Nagy Imre emlékhelyek kialakításához egy időben tett támogatási

nyilatkozatot elhibáztunk tartjuk.

A Nagy Imre emlékhely kialakításának reformkori felhívásához való csatlakozás nem ellensúlyozza a végrehajtó bizottság elkötelezettségét, sőt a bizonytalanság érzetét kelti.

Nagy Imre áldozat volt!

FIDESZ
FKgP
MDF
SZDSZ

Magyar Szocialista
Munkáspárt Elnöksége
Nyers Rezső elnök részére
Budapest

Tisztelt Elnök Úr!

A Kaposvári Ellenzéki Kerestral tagszervezetei megelégedéssel vették tudomásul az MSZMP Politikai Intéző Bizottságának közleményét, miszerint az MSZMP mai vezetése nem azonosul az 1968-as csehszlovákiai katonai beavatkozással. Azzal, hogy elítéli az egymás belügyeibe való katonai és minden más eszközökkel történő beavatkozást, szintén egyetértünk.

Nehezményezzük viszont, hogy az MSZMP a munkahelyekről történő kivonulását nem szorgalmazza, sőt, a háromoldalú tárgyalásokon az esetleges kivonulást enged-

ményként igyekszik feltüntetni.

Szerintünk azzal, hogy az MSZMP — mint jövőképet — elismerte a piacgazdaságon alapuló, többpártrendszerű demokratikus Magyarországot, egyúttal elismerte a munkahelyi politikai szerveződések megszüntetésének szükségességét is!

Napjainkban, a fél éves nyereségreszesedés és jutalomszítás idején különösen felforrósodott a hangulat városunkban, ugyanis a dolgozók tiltakoznak vezetőik kiemelkedően magas jövedelmei ellen — amibe a még mindig meglévő függetlenített pártvezetők is beleértendők!

Kaposvár, 1989. augusztus 17.

FIDESZ
FKgP
MDF
SZDSZ

A tevé, a tú foka és a magántőke

Nem kétséges, hogy az állami kereskedelem megmutathatta, hogy mire képes az elmúlt évtizedekben. Nyílt rá elegendő alkalma és ideje Budapest és vidéken egyaránt. A bizonyítványt önmagáról állíthatta ki és a vevők is tudják, mire számíthatnak az állami kereskedelemtől. Az áruelosztás, ha éppen van áru, nem pótolja a piacot. Új helyzetet csak a magánkereskedők, a magánvállalkozók teremthetnek. Az ő tevékenységük egy kis fűszer az íztelen ételben. Baján új színfolt Maász Imre ügyvezető igazgató tevékenysége. A vá-

rosban eddig öt úgy ismerték, mint aki különböző ízlésű, tetesztős kerámiaárukkal foglalkozik. Legújabbán azonban a bajai City-ben, a Vörösmarty utcában újdonsággal jelentkezett. Használt autót hozatott be Nyugat-Európából és ezek között válogathatnak a vásárlók és a vásárlójelöltek.

— Meg kell próbálkozni valami újjal, és amennyire csak lehet, figyelembe kell venni a vásárlók igényeit — mondja Maász Imre ügyvezető igazgató, aki autószalont nyitott Baja belvárosában.

A bajai belvárosi új autószalont autói

— Június közepén kezdtek meg az eladást különböző évjáratú és típusú nyugati gépkocsikat árusítunk valutáért és forintért is. A szalonban megtekinthető gépkocsik a helyszínen megvásárolhatók, de előjegyzés alapján rövid határidővel megrendelt gépkocsi szállítást is vállaljuk. Kft-nk export-import joggal rendelkezik.

Egymás mellett állnak a különböző autók, van itt olasz, francia, nyugatnémet, japán gépjármű. Jönnek-mennek az érdeklődők, próbálgatják az autót, és ha szerencsések, akár haza is gördülhetnek vele. Elismerésre méltó Maász Imre ügyvezető igazgató kezdeményezése, energiája és a magánvállalkozásba és kereskedelembe vetett hite, dacol a hivatalokkal, nem riad vissza, ha újabb beadvánnyal kell ostromolni a különböző hivatalokat. Egyelőre ugyanis más a kinyilatkoztatás, és más a gyakorlat. Mindenesetre egyelőre könnyebb a tevének átjutni azon az állítólagos bibliai túfokon, mint egy magánkereskedőnek vagy vállalkozónak révbé jutnia. Maász Imre igazgatónak a jelek szerint ez azonban sikerült.

Molnár Károly

A II. világháború nem volt a történelmi programban

És a harmadik?

A második világháború teljességgel elkerülhető lett volna, mert nem a történelem által volt beprogramozva, hanem emberi cselekedetek, az emberi tökéletlenség folyamánya volt — jelentette ki az Izvesztyijának adott nyilatkozatában Valentyin Falin, az SZKP KB nemzetközi osztályának vezetője. — Ha a jövőben is az osztálytalan felosztásra, a területek és határok ki- és átszabására fogunk törekedni, ahogy tették ezt a második világháború előtt, akkor a legszörnyűbb, s ezúttal a legutolsó katasztrófát hívjuk ki magunk ellen — hangsúlyozta.

A második világháború és a szovjet-német kapcsolatok történetének egyik legnagyobb

szovjet szaktekintélye a második világháborút közvetlenül megelőző eseményekről, így mindenképp a Molotov-Ribbentrop paktumról szolt az interjúban.

Nyilatkozatában elmondta, hogy Hitler az 1939. áprilisában született „Fallweiss” direktíva szerint Lengyelország le-rohanása mellett tervbe vette Litvánia és Lettország elfoglalását is. Más szovjet történészekhez hasonlóan Falin is alá-húzta, hogy a Szovjetunióknak nem sok választási lehetősége maradt a megkötött egyezményen kívül.

Megállapítva, hogy Sztálin a rendkívüli körülményekhez képest is túl messzire távolodott el a lenini külpolitikától és

különösen erkölcsötől, védelmébe vette Molotovot, aki a megítélése szerint „jó” Litvinovhoz hasonlóan egyetlen lépést sem tett Sztálin megkérdése nélkül.

Valentyin Falin megerősítette: annak ellenére, hogy nem találták meg az egyezmény titkos záradékának eredeti példányát, az a mai ismeretek szerint valóban létezett. A forgalomban levő kópiák tartalma nem mond ellent a mai történelmi ismereteknek. Figyelmeztetett ugyanakkor arra, hogy hiba lenne a szerződés aláírását követő eseményeket csak és kizárólag a dokumentum és a hozzá kapcsolódó titkos záradék prizmján át megítélni.

NDK-sok(k)

Halál a határon

Augusztus 21-én, hétfőn 22.40 órakor halálos kimenetelű fegyveres baleset történt a Vas megyei Répcevis-Peresznye községek közötti magyar-osztrák határszakaszon. A határvonal közelében szolgálatot teljesítő két határőr felszólítással és figyelmeztető lövések alkalmazásával három személy Ausztriába irányuló tiltott határátlépését igyekezett megakadályozni. Schulz Kurt-Werner NDK állampolgár a határvonal közvetlen közelében az őt feltartóztatni akaró határőrt táskájával megütötte, és miután a katona a földre esett fejbe is rúgta. Dulakodás kezdődött kö-

zöttük, ennek során 10—12 méterre osztrák területre sodródtak át, ahol az NDK állampolgár a határőrrel el akarta venni a fegyverét. A birkózás, a fegyver rángatása közben a figyelmeztető lövés során már korábban kibiztosított és csőre töltött géppisztoly elsült, és az NDK állampolgárt halálosan megsebesítette. A járórok a sérültet segítségnyújtásra alkalmas helyre szállították, de a gyors orvosi beavatkozás sem járt eredménnyel. Az NDK állampolgár életársa és hat éves gyermeke nem sérült meg.

Az ügyben a vizsgálatot a Győri Katonai Ügyészség foly-

tatja, és az eddigi előzetes megállapítások szerint baleset történt. Közben azt is megállapították, hogy a fenti személyek augusztus 20-án este Zsira község térségében már kísérletet tettek az Ausztriába irányuló szökésre, de a határőrizeti szervek előállították őket. Meghallgatásuk és a figyelmeztetésük után felszólították az NDK-beli családot a nyugati határszakasz környékének elhagyására.

A Magyar Népköztársaság Külügyminisztériuma az eseménnyel kapcsolatban kérte „a határeseményeket kivizsgáló osztrák-magyar vegyesbizottság” soron kívüli összehívását. (MTI)

A románok közül sokan vetettek véget életüknek

Bolsevik bojárak

Rendkívül élesen bírálja a romániai életkörülményeket és a vezetők kiváltságos helyzetét az a hétfőn nyilvánosságra hozott dokumentum, amelyet Dumitru Mazilu akadémikus, a román külügyminisztérium jogi osztályának egykori vezetője juttatott el Genfben, a világszervezet kisebbségvédelmi albizottságának éves ülészakára. Mazilut annak idején még a testület kérte fel egy emberi jogi jelentés elkészítésére, de azóta a világszervezet többszöri sürgetése ellenére sem hagyhatta el Romániát, s mint most megírta: házi őrizetben tartják Bukarestben.

Romániában az emberek milliói reménytelenül kutatnak a kenyér után, míg vezetők luxus-körülmények között élnek, az országban állandó élelmiszer- és fűtőanyaghiány van, s még a gyermekek tejellátása sem biztosított. A vezető klikk könnyen él, miközben emberek milliói laknak koncentrációs táborhoz hasonló dobozokban összezárva, olyan fizetéssel, amely még a legnyomorultabb életszínvonalat sem teszi lehetővé számukra.

„Románia népét a legnagyobb szegénységre kényszerítik olyan vezetők, akiknek egyetlen „erénye” abban merül ki, hogy a legkegyetlenebb kényeztetésben élnek és a legnyorultabbakat hazudnak és kínözzák az emberek. Romániában egyetlen vezető van, egyetlen nevet visszhangoznak folyamatosan — a diktátor nevét.”

Bakuban nincs béke

Vonatfosztogatások

Ismét meglehetősen feszült a helyzet a Kaukázus térségében: Bakuból sztrájkokat jelentenek, Jerevánban jelentős fennakadások vannak a mindennapos életben. Az örmény pártvezetés felhívásban kérte az azerbajdzsán párt segítségét.

Az azerbajdzsán fővárosban hétfőn munkabeszüntetésekkel támasztották alá azokat a követeléseket, amelyeket a szobati bakui nagygyűlés szónokai fogalmaztak meg a köztársaság vezetése felé.

A keddi szovjet lapok közlése szerint Bakuban szombaton immár egy hónap leforgása alatt a hatodik nagyszabású gyűlést rendezték meg az azerbajdzsán néppárt önkéntesei. Az újabb tömegmozdulást Karabah-hegyvidéken kiéleződött helyzet váltotta ki. Bakuban az üzemek és vállalatok részlegesen vagy teljesen leálltak a munkával.

Rendkívül feszült a helyzet Karabahban, az örmény-azerbajdzsán határon, valamint a Nahicseváni Autonóm Köztársaságban.

talosan a „burzsoá liberalizmus táptalajának” ítélték.

„A romániaiak közül sokan vetettek véget életüknek, képtelenek lévén tovább viselni a kényurak által rájuk kényszerített embertelen életmódot. Mind több fiatal követeli azonban, hogy legyen vége a barbárságnak és térjenek vissza a civilizált kormányzásához” — hangoztatta végezetül Mazilu.

Eközben Jereván és az örmény köztársaság életét néhány napja rendkívül súlyos benzinhiány bénítja. Jelentős gondok vannak a lakosság alapellátásában is, s komoly problémákat okoz az építőanyaghiány.

Az áldatlan állapotok előidézője az, hogy elszaporodtak a vasúti szerelvények elleni támadások és a mozdonyvezetők nem vállalkoznak a szállításra. A lap érkezteti, hogy a „hulligán” támadások, a vagonok fosztogatásai nem csupán azerbajdzsán, hanem örmény területen is elharapódtak.

Az örmény pártvezetés a kialakult rendkívül bonyolult helyzet miatt felhívásban szólította fel az Azerbajdzsán KP KB Irodáját, hogy haladéktalan intézkedésekkel vegye elejét „felelőtlen személyek megmondhatatlan akcióinak”. A jereváni vezetés egyúttal állást foglalt a több szintű és építőszellemű örmény-azerbajdzsán párbeszéd biztosítása mellett.

Kell-e akkumulátorbontó Kölesden?

Gyöngyösoroszi után Sárboárdon is megbukott az akkumulátorbontó építésének terve. Itt ott már suttyóják, hogy a legújabb elképzelések szerint az Érc- és Ásványbányák Dunántúli üzeme Kölesden építi fel akkumulátorbontóját.

Kölesd csendes, nyugodt falu látszatját kelti az idegenben. Kívülről nem látni a falu problémáját, amiről Kocsis György tanácselnök beszél.

— Komoly foglalkoztatási gondjaink vannak. A falu lakosságából 1100 munkaképes ember van, ebből mindössze 350-en dolgoznak. A helyi termelőszövetkezetben 190-en keresik meg mindennapi kenyerüket, a többiek ingáznak, többen Paksra járnak el dolgozni, mások Szekszárdra, a BVK-nál, a BHG-nál, körülbelül ők tíz munkahelyre ingáznak naponta. A fennmaradók pedig munkára várnak. Zömük természetesen nő, illetve betanított munkás, legfeljebb nyolc általános iskolai végzettséggel. Ezért gondoltunk az akkumulátorbontóra, az kenyeret adhatna az embereknek.

— Ez előtt hol bontották az akkumulátorokat?

— Ezidáig Csehszlovákián keresztül az NDK-ba szállították a kiöregedett akkumulátorokat, ott dolgozták fel, a sav, az ólom, és a műanyag még felhasználható részét. Az NDK-val a szerződés 1990-ig szól. A csehek pedig a környezetvé-

delem felerősödésével előbb vagy utóbb tiltakozni fognak, hogy az elhasznált akkumulátorokat rajtuk keresztül szállítsuk az NDK-ba. Így csak az az egy lehetőség marad, hogy építsünk egyet magunknak.

— Tíz évvel ezelőtt láttam akkumulátorgyárban dolgozó harmincéves férfiakat, akik koruknál jóval idősebbnek néztek ki, hullott a hajuk, és a foguk, azt mondták, az ólom miatt van. Nem gondolja, hogy ezt a lehetőséget el kellene utasítaniuk?

— A lakossággal még nem beszéltem meg. Nélkülük ebben a kérdésben nem akarunk dönteni. De félok, hogy egészségügyi okokra hivatkozva az ellenzék itt is beindul és befolyásolja majd a lakosságot, hogy utasítsák el ezt az elképzelést. Az ólomról mi is tudjuk, hogy veszélyes, káros az egészségre, de az akkumulátorbontás zárt rendszerben valósulna meg, így senkit sem érhetne egészségkárosodás. A szükséges ellenőrző vizsgálatokat elvégeznék a meghatározott időközökben, és a biztonsági intézkedések betartását is számonkérnénk. Európa egyik legmodernebb akkumulátorbontója épülne fel Kölesden. De ezt még meg kell szavaztatnunk a lakossággal.

— Miből éltek itt régebben az emberek?

— Az ötvenes évektől, a tsz-szervezésig a földből. Jó adott-

ságú földünk van. Aztán ki-ki elmenekült a városba a beszállítás és szövetkezetesítés elől.

— De előtte eltartotta a lakosságot a föld, és az állatok?

— Igen. A község és környezetének is nagyobb volt a lélekszáma, mint most. Megéltek itt az emberek. De most nem hiszem, hogy ismét vállalkoznának állattartásra. Könnyű volt eljátszani az itt élők bizalmát, könnyebb volt, mint most visszaszerezni.

— Az akkumulátorbontóra szánt összeget nem lehetne a gazdáknak adni, hogy a háztájt fejlessék? Termeljenek zöltséget, tartsanak sertést, tehenet. Ezzel két legyet ütneek: az állattal sok a munka, az embereknek lenne munkájuk, meg is élnének belőle és javítanának a húsellátási gondokon is.

— A falusiak nem találják meg a számításait az állattartásban. Alig van haszon rajta, nehéz beszerezni és drága a különféle táp. Nem akar már senki sem paraszti munkát végezni. Az állatok alig adják vissza a rájuk fordított munka értékét, az apránkénti összeget, egyben. A munkáját az ember nem számítja. Nevelnek több sertést is, de levágják. Több helyen két-három mélyhűtő is áll a kamrában, tele hússal, hogy nekik legyen akkor is ha megdrágul. Csak saját használatra bajlódnak állattal. Az adórendszer

sem kedvez a háztájiaknak, úgy hallottuk elvonják az 500 ezer forint adósávot is. Nem ösztönzik a kisártermelést. Ki az, aki a háztáji fejlesztésére manapság hitelt ad?

— Akkor marad az akkumulátorbontó?

— Párhuzamosan a kettő. Az NSZK-ban öt ilyen bontó működik, három a tengerparton. Még mindig jobb, mint az elhasznált akkumulátort az árokponton hagyni. Nem kell félni, mert az olvasztókemence kéményen távozik el a gőz formájában az ólom, 24 óra alatt 1 kg, és 100 méter magasban szétterül, majd csapadékként érkezik vissza a földre, ez a szennyeződés alig mérhető. Nincs mitől félnie senkinek.

— Ön támogatja ezt az elképzelést?

— A magam részéről igen. A kibővített tanácsülés úgy szavazott, hogy majd a lakosság dönt arról, lesz-e akkumulátorbontó vagy sem Kölesden. Ha nem lesz, akkor munka sem lesz.

— Más lehetőség nincs munkahely teremtésére?

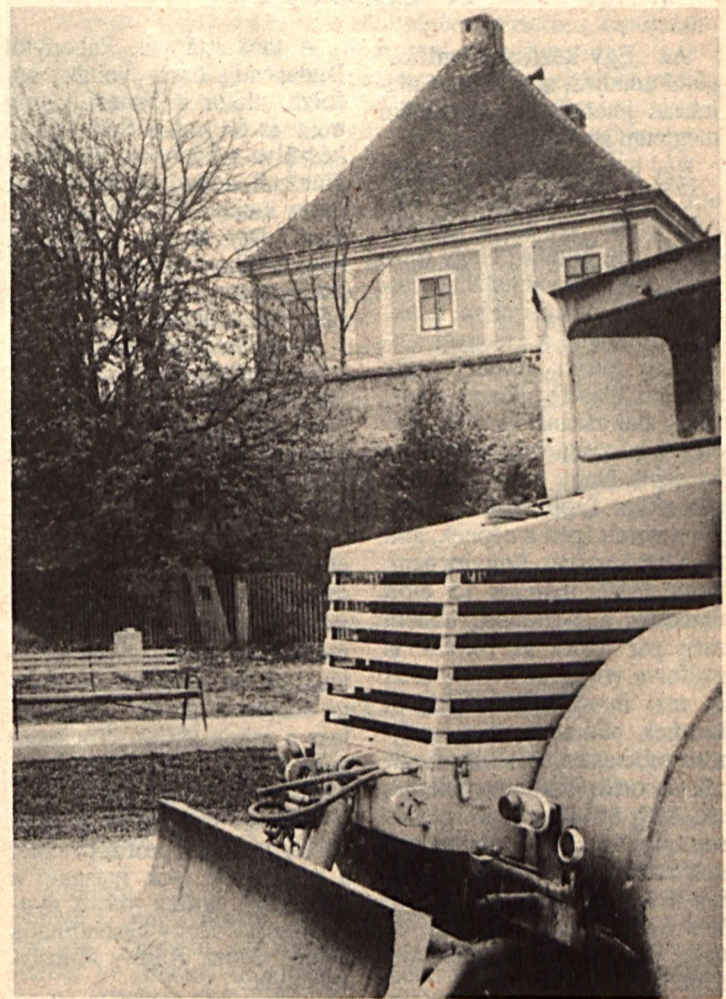
— Egy osztrák cég számítógép csipeket gyártott volna itt, szakembergárdát össze tudunk volna verbuválni, de nekik legálább érettségizett dolgozók kellett volna, az átképzés költségeit ők nem vállalják. Így

hát csak ez az egy lehetőség maradt. Ha nem a miénk lesz a bontó, akkor még négy helység jöhet számításba.

Kölesden augusztus végére, szeptember legelejére tervezik a falugyűlést, akkor dől majd el az akkumulátorbontó sorsa is. Tanulság több szempontból van. A legfontosabb kell-e ez Kölesdnek, amikor talán egyszerűbb lenne a farmgazdaságok kialakítását segíteni végre ebből a pénzből, s talán akkor lenne elég hús, és zöltség. A másik, ide vezet a rossz okta-

tási rendszer, az alacsony iskolázottsági fok, nincs ember, aki finom, aprólékos munkát el tudna végezni. S a környezet és egészségvédelem is szempont lenne. A községekre, falvakra vigyázni kellene, fejleszteni kellene őket, hogy az emberek helyben találják meg megélhetésüket, számításukat. Különösen most, amikor a munkanélküliség réme fenyeget bennünket és megindult egy lassú, visszazállóingózási folyamat a falvakba.

— s — a

1989. augusztus 23.

D Á T U M

3

9:5 a rokonok és beosztottak javára

Lemondott egy tanácsstag Szakcsón

Az itt következő történetben nincs semmi szenzáció. Csak annyi történt, hogy egy falu népfrentbizottsága komolyan vette saját magát, és ez ma még nem tetszik mindenkinek.

Június közepén körzeti értekezletet tartottak Dombóváron a népfrentbizottságok tisztviselői, hogy megkezdjék a felkészülést a közelgő választásokra. Sok minden előtűnt sem világos, de abban megegyeztek, hogy első lépésként meg kell vizsgálni a jelenleg működő testületek tagjainak alkalmasságát, ki váltotta be a hozzá fűzött reményeket, kit nem kell újraindítani a választáson.

Szűjtárt Béla szakcsi népfrent elnök a megbeszéltek szerint járt el, július 17-re összehívta a falu 9 tagú népfrentbizottságát.

— Mi történt az ülésen?
— Hadd kezdjem kicsit előbb. Július elején szétküldtem a meghívókat a bizottság tagjainak, erre egyik tagunk — Gulyás Ferenc — megkereste a tanácselnököt, hogy érdeklődjön az ülés programjáról. Persze a tanácselnök nyomban hívott engem.

— Ön nem hívta meg a tanácselnököt az ülésre?

— Sem a tanácselnököt, sem a párttitkárt, csak a népfrentbizottság tagjait. Ami az ülésen történt, az csak rájuk tartozott.

A kilencből heten jöttem el. Én beszámoltam a dombóvári értekezleten elhangzottakról, és utána személyenként értékeltem a szakcsi tanács tagjait.

— Honnan vannak az információi a testületről?

— A 85-ös választások óta én is tagja vagyok a tanácsnak, kettő kivételével részt vettem minden ülésen. Az elmúlt 4 év alapján úgy ítélem meg, hogy van 4–5 aktív tanácsstag, a többiek általában hallgatnak. Az aktívak között egyaránt található rokonokat és beosztottakat is.

— Mit ért rokonok, illetve beosztottak alatt?

— Hát a tanácselnök rokonait és beosztottjait a tanácsstagok között. Az elnökön kívüli 13 szakcsi tanácsstag közül 5 rokona, 2 beosztottja az elnöknek, és van még egy olyan, akinek a felesége tanácsági dolgozó. Ha a társközségekből választott tanácsstagokat nézzük, ott sem jobb a helyzet.

— Tehát emiatt a testület túlságosan az elnök kezébe került?

— Igazán a rokoni kapcsolat nem lenne baj — bár jelez valamit —, a problémákat a passzivitás okozza. Sokszor a legkisebb gondolkodás nélkül fogadtak el ésszerűtlen szabályokat. Például múlt év novemberében elfogadták a köztisztviselőségről és környezetvédelemről

szóló rendeletet, mely kimondja, hogy mindenkinek el kell tartani a havat a háza előtt húzóúti középvezetőig. Van benne egy olyan pont is, hogy a trágyát csak este tíz és reggel hat között lehet a földekre kihordani.

— Mi van akkor, ha valaki nem tartja be ezeket a szabályokat?

— 3000 forintig terjedő pénzbírsággal sújtható szabálysértés címén. Szerencsére az idén nem sok hó esett, így nem kellett büntetni.

— Ön is tanácsstag, mit tett a rendelet ellen?

— Sajnos a novemberi ülésen nem tudtam részt venni orvosi vizsgálatok miatt. Júniusban javasoltam, hogy töröljünk el ezeket a pontokat, de a ta-

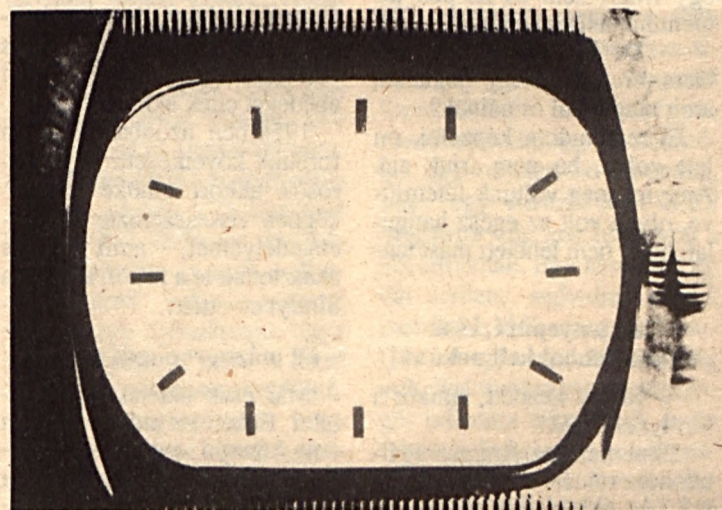
nács vezetői azt mondták maradjanak meg, csak nem kell betartani őket.

— Térjünk vissza a népfrent ülésre. Mit szóltak a bizottság tagjai az ön előterjesztéséhez?

— Volt aki kiegészítette, olyanokról is elmondta hogy rokon, akiről én nem tudtam. Ellenvélemény nem volt, én úgy láttam, hogy egyetértenek velem.

— Mi történt az ülés után?

— A bizottság egy ismeretlen tagja két nappal később informálta a tanácselnököt az ülésen történtekről. Elmondta az elnöknek, hogy vigyázzon mert én a helyére pályázok. Nem mintha titkolnánk valamit, de nem szerettem az ilyen ferdítéseket.

A totalitás időtlen?

— Van valami alapja annak a feltételezésnek, hogy Ön elnök akar lenni?

— Tavasszal, mikor az elnök kórházba került, én többeknek azt mondtam, hogy megpályázom a helyét, ha lesz alkalom. Ő közben felgyógyult így tárgyalanná vált ez a kérdés. Én akkor azt is mondtam, hogy ha nem megy nyugdíjba, következő választásnál ismét részavazok. Egy jó testülettel el tudná vezetni a falut, de nem a jelenlegivel.

— Mi történt azután, hogy az elnököt informálták a népfrent ülésről?

— Augusztus 2-án behívott a tanácselnök, és három órás bevezető mese után rátért a lényegre. Megkérdezte mi történt az ülésünkön, mert ő nagyon rossz dolgokról hallott. Én ugyanúgy elmondtam minden személyről a véleményemet, és hozzátettem, hogy a jelenlegi tanács testület szerintünk alkalmatlan a feladatára. Az elnök ezzel szemben leszögezte, hogy neki ez a tanács nagyon megfelel. Majdnem öt órás beszélgetésünk itt megakadt.

Othon aztán arra jutottam, hogy én lehetek alkalmatlan a tanácsstagságra. Néhány nap múlva be is vittem az elnöknek a lemondó nyilatkozatomat, ő megkérdezte, hogy meggondoltam-e. Én igennel válaszoltam neki. Másnap már közölte a póttanácsstaggal, hogy ő lett az utódom. Mivel azt is közöltem vele, hogy a népfrent tisztességemről is le akarok mondani, már az elődömnem is szólt,

hogy ő újra a népfrent elnök. Közben többen rábeszéltek, hogy a népfrent elnökségről ne mondjak le. Szeretném továbbra is a falut képviselni, jó lenne, ha itt is elindulna valami változás.

*

Itt vége van a történetnek, illetve valahol itt kellene kezdődnie. Az elmúlt negyven évben a különböző szervezetek — így a népfrent is — az MSZMP vezetőitől kapták kisebb-nagyobb hatalmukat, ezért vállalniuk kellett a demokratikus díszlet szerepét az össznépi színjátékban. Ma ezeket a szervezeteket a megszokás még tovább működteti, de a régi leosztás már a múlté. Ha valahol megjelenik egy Szűjtárt Béla, a fölsőbbesre már nem számíthat, hisz ellenük harcol. Sajnos a nép sincs még mögötte. Van aki a szervezet múltja miatt köpköd magában vagy rosszabb esetben a sajtóban — hagyná inkább hogy mindenki magában döntsön —, de vannak olyanok is, akik a közöny vagy a félelem miatt hallgatnak.

Lemondott egy tanácsstag Szakcsón. Nem nagy ügy, de az ellenkezője naggyá válhat. Ha a községekben, városokban változatlan marad minden, akkor teljesen mindegy hogy a fővárosban milyen új ifjú gárda veszi át a vezetést. Legfeljebb kicsit felvilágosultabb és barátságosabb lesz az előzőnél, de ez az ország jövője szempontjából nagyon kevés.

Gyórfy Árpád

Borralalóval lettem kifizetve

Az „Egy kézfogás emléke” című cikkhez, ami Tamási aláírással jelent meg, szeretném megtenni az észrevételem.

Egy hóhér életében is lehetnek kedveskedő percek. Milyen ember az, aki a jövendőit hóhérkézre juttatja? Nagy Imre és kb. 500 magyar halála terhele. A tanítóm és oktatóm, ki akkor Szolnokon a „megyei forradalmi tanács elnöke” volt, (Danczi József) falazott a kormány alakításánál és védte Kádárt és bűnös társai életét, azt is becsapta Nagy Imre módjára. (Én akkor Szolnokon laktam). Amnesztiát ígért a népnek, ami nem lett betartva. Annyira nem, hogy 1957. március 15 előtt nemcsak a börtönök, hanem még pár napra az iskolák is zsúfolva voltak az ávosok által (a mai munkásörök is abból kezdtek alakulni), összegyűjtött emberekkel. Kik kihaszagták az orosz hadsereg jelenlétét. Még 80 éven felüli emberek talpa is agyonra lett verve, sok faluból összegyűjtött ember azt se tudta, hogy forradalom és szabadságharc volt, de azért össze lettek megfélemlítve.

A tankok-ágyúk Záhonytól Budapestig össze voltak zsúfolva, akkor a Szezezi válság miatt is fel volt a Szovjetunió készülve a háborúra. Tiszánál-Dunánál a Szezezt kereste az orosz katona. Köszönettel tartozik, úgy érzem, a Nyugat, hogy a háborús tüzerőt az orosz Budapestben adta ki Budapestből Hirosimát csinálva.

Akik ideszüllyesztették az országot, bűnösebbek, mint Szálasi és Rákosi együtt véve. Még élnek Gáspár Sándor és Lázár György, akik lóvá tették a nép többségét, annak ellenére, hogy 44 évig, úgy érzem, borralalóval lettem kifizetve. Háború alatt másfél napi keresetem többet ért, mint az egész havi most. Igaza van Tabajdi Csabának. Grósz se tartja be az ígéretét, mert azt ígérte, minisztersége idején a párttól független lesz a minisztérium. Továbbra mint főtitkár, úgy viselkedik, mint egy főminiszterelnök.

Milyen szocialista az, aki vöröskapitalista profitot leemel a nép bőréből (sok igazgató a milliárdok), amikor mások nyomorognak? Hogy hasonlíthatja magát Grósz Károly Károlyi Mihályhoz?

Ha személyautó közeledett, meg kellett előtte hajolni

Mottó: „Végeredményben hierarchikus társadalom csak a szegénységre és tudatlanságra épülhet.” (ORWELL/1984)

A napilapok nagy hibája, hogy időszzerűsége mást értenek, mint az életszerűség, — ha az az egy-két napi frissességgel fittyet hány szerkesztőinek. De azért ez sincs mindig így. Példákkal bizonyítok. A Dátumból.

Július 2-án került terítékre a jószerivel eléggé ki nem végezhető Kádár-téma. A Történelmi kettős látásban leírt, „...ki-ki tapasztalatai szerint szaporíthatja.” — alapon kaparok ki morzsányit magamból. Pl.: a bizalom, a hitel, nem financiai alapon. Mindössze erkölcsi/politikailag értve. Én kiemelem azon nézetemet, mely nem eléggé vehető ki az említett dolgozatból, hogy ti. meg kell adni a kisebbség hangjának érvényre jutását. Hát hadd írjanak a reakciók is! Teszem azt, sztálinisták, apparatcsikok, kötöttelvékek, belemagyarázók, megmagyarázók, kimagyarázkodók, foxi-maxi egyetemet végzett doktoroként vigéckedők, az 'emlékezzünk a régiekre'-jelmondók és idéző zsenik, — ugyebár ezek a reakciók manapság, — legyen min derülünk, színössze teszik a sokaság lapjait, így lesz a Ludaséknak konkurrenciájuk — 40 év után. Igazi konkurrencia.

Aztán bandzsítás nélkül tegyük föl a kérdést, de állandóan, mit képzelnek, mikor illene már lelépniük a színpadról? Mikor? Az a tétel, hogy aki elkövette a hibát, az küszöbölje ki, hamisság a javából. Valamennyiük távozása a vezetésből, az hozza meg a vezetés iránti bizalmat, az ad hitelt vezetésnek. A folytatólagos szószátyárkodás nem. Egy-két mondattal nevétségessé lehet tenni fogadókat, fogódzókat keresőket, hatalommal visszaézőket, csődbe jutottakat, átszíneződötteket. Gorbacsov peresztrojka-jának kb. 18 millió akadályozója van a világ egyhatodán. Sztálin 40 milliós példáját nem követheti, dolgát ez nehezíti. Nálunk ehhez képest kisebb a gáncsokodók létszáma. Jószerint elszámoltatásuk is kisebb ügy. Csak nekünk sok, ami ebbe a kategóriába tartozik.

Én például örülök a jó öreg Marosán sztálinista fércműve világrajtútéknak. Értékelem, értékelem, de értéktelen, akárhogy for-

Miért nem dolgozik, mint a többi pártvezetőség, aki a munkája mellett politikál. Sok magán- és középületet bekebeleztek a volt KISZ-szel együtt, benne sok nyomda. Mikor akarják a becsületes tulajdonosnak, például a Független Kisgazdáknak visszaadni a helyiségeiket? És a nyomdáikat? Ne a nép bőréből élőködjenek. Az államháztartásból egy fillért se nekik!!! Egy Demisz-titkárhelyettes demagógként 4

szakmunkás bérét kapja. Ez az igazság?!

Akik szocializmust ígértek, kapitalistává tollasodtak a nép bőréből. Hogy lehet összehasonlítani a milliárdok eltevő igazgatót a nyomorgó néppel? Akik ide szüllyesztették az országot, nincs helyük sem a Parlamentben, sem a közhivatalokban.

Török István
nyugdíjas
Székesfehérvár

gatom. Ligacsov beszámolója se húz vissza, hiszen sűrű értelmetlenség, de szükséges, hogy lássuk ezt a véleményt. A bérgyilkos fölmagasztalása nem csal könnyet a szemembe, akár Marosán, akár Ligacsov próbál megrátkálni. Idehaza legmagasabb szinten több ajakról röppent föl a sanda célzás: a Nagy Imre-ügy a külső behatás eredménye. Néhány nap múlva jön a kinyilatkoztató cáfolat: magyar belügy volt, nem szóltak bele. Ok. Bele. „A papa egyedül akarta”, csak kinek higgyek? He? A józan eszemnek. Azám, Észak-Korea.

Összeismerkedtem egy régebbi katonai attaséval, akit sorsa a fenjani nagykövetségre sodort. Ő látta, hogy a földkeken munkálkodó paraszt, ha személygépkocsi közeledett az úton, köteles volt az út felé fordulni, és mélyen meghajolni: hátha az az ottani nagy-kormányos ül a páncélozott országúti cirkálóban. Így aztán ő is sokszor érte a nagy tiszteletadás eme megható, leküzdhetetlen megnyilatkozása. Hát, nem röhej? Ilyemivel kell válaszolni annak a lengyelfi ostobának. Majd befogja a száját.

A Molotov-Ribbentropp paktum. Külön szám. Az a szemét svéd professzor, az az Olivecrona, és az az ellenforradalmár Orsós professzor! Katynt megvizsgálták, és ugyanarra jutottak 42-ben, amire '89-ben a forradalmárok utódai. Hapci! Na, Marosánka és Lukács politikuská, mi az ábra? Ezt az ügyet szolgáltuk? Oly nagy hivallásos lelki gerjedelemmel? Mi a különbség a náci bűnök és Sztálin bűnei között? He? Kb. 30 millió plusz. Lélekből. És az 1968-as beavatkozás? Meg a Pol Pot rezsimet a legvégsőkig mi védelmeztük! Há? Közben Bajáról jövök olasz élnyúltszállító, negyven tonnás kamionban Szekszárdra. Az ÁG betakarítja a természet nagyobb részét. — Gazdag ország vagytok — mondja Pálo —, itt szemeltek el a búzáat a Zil-ek. Csorog, csorog az élet a padkára. — Mit válaszolhattam? — De nálatok maffia van — nyögöm ki. — ma már ez nem válasz: maffia van nálunk is, ún. politikai és gazdasági.

S amivel kezdtem, arra egy régi viccel teszek pontot: nagy a szarzság, Juli néni fölmege a parókiára, — Atyám, imádkozz esőért, kiszáradunk. — Na, mit hoztál, jányom, ja, tarkababot, hát attól bizony csak szél lesz... Ja, hogy vihar is legyen, a még hatalmason lévő államosítsák le a karmaik között lévő ingatlanokat, adják vissza a népnek!

Böszörményi István

Egy életen át perben a tanáccsal...

Rózsa és napsugár

Egy maszek cukrász kálváriája

Ennek az írásnak a főszereplőjét öz. Szabó Emilnének hívják. Természetesen a többiek sem névtelenek. Szabóné is, én is ismerem valamennyit. Akár meg is nevezhetjük őket, hiszen manapság divat leleplezni, visszahívni, megbuktatni. A másik főszereplő maga a Hivatal, Osztályvezető Elvtársal az élen. Játszanak még Miniszter, Rendőr, Igazgató, Elnök és Pártbizottsági Elvtársak is. Szerepel a Bürokrácia, az Irigység és az Önzés. Ezek után persze öz. Szabóné is átlényegül. A történetben ő a Maszek.

Aki ez év elején levélben tett panaszt a Kereskedelmi Minisztériumban, mivel kétszer is sújtotta az államosítás. 1952-ben Pécssett, a Bem utcában, 1960-ban pedig a Bajcsy-Zsilinszky utcában lévő cukrászüzletét vették el tőle.

— Harminc évvel az események után hogy jutott eszébe, hogy ezt az államosítási ügyet felelevenítse? Nekem naponta eszemben volt. Hallottam a kereskedelmi miniszter úrnak egy beszédét, amelyben elmondta, hogy csak azokat az üzemekeket lehetett volna államosítani, ahol 100 főnél több volt a dolgozó. Nálunk ilyesmire szó sem volt! Nekünk kisiparosoknak mindig volt néhány alkalmazottunk, de

inkább magunk dolgoztunk. Édesanyám, aki még 71 évesen is szinte mindent vállalt és én.

— Mit válaszoltak a minisztériumból?

Azt, hogy elküldték a panaszbeadványomat a tanács kereskedelmi osztályára. Kaptam is egy értesítést, hogy a papírjaimmal együtt jelenjek meg. Amikor meglátták az eredeti, lestemplizett, aláírt papírokat, nem hittek a szemüknek. Azt mondták, hogy teljes erővel a segítségemre lesznek és utána néznek a dolognak. Az ottani jogász valóban eljárt az ügyemben, meg is találta a kétszeri államosítás nyomait. Sajnos, ezt követően közölték, hogy 1963-ig kellett volna benyújtani a kárigénylést, mivel csak addig volt lehetőség a kártalanításra.

— A dolog tehát elévült, Önt nem kártalaníthatja senki.

Igen ám, de a Képes Hétfőben olvastam, hogy ezt a rendeletet csak meg akarták szerkeszteni, de valójában soha nem készült el. A kártalanítási igény öt év alatt valóban elévült, a tulajdonigény viszont sohasem. Azt is olvastam, hogy a kártalanításról majd külön rendelkeznek, de ez a törvény azóta sem született meg.

— Mihez kezdett ezután?

Semmihez, mert közben a tanácson azt mondták, hogy nagyon sajnálják, de nem tudnak mit tenni. Azért kárpótlásul szívesen segítenek valami másban. Elpanaszoltam, hogy én már 1977 óta egy olyan területen működöm, ahol kicsi a for-

galom. Pedig írásbeli ígéretet kaptam arra, hogyha felépül a Vásárcsarnok, ott az első között kapok helyet lángossütés-re.

— De hát Ön cukrász volt. Hogy lett lángossütő?

A sirály elrepült

Cukrászmester vizsgám után édesapám cégtársa lettem a Sirályban. A mai Napsugár cukrászdát hívták így régen és ez valamikor a miénk volt. Egészen 1952-ig...

Abban az évben, május 15-én, megjelent az üzletben 3 ember. A vezetőjüknek egyébként ma lángossütő pavilonja van a Rákóczi úton. Egy papírt tettek elé, amit alá kellett írni. Ebben az volt, hogy mi felajánljuk az egész üzletet, gépekkel, berendezéssel együtt. Aláírtuk, még a kasszából sem vettünk ki egy fillért sem és szépen kimentünk a hátsó ajtón.

— De hát miért írták alá? Nem érezték, hogy jogtalan, amit magukkal csinálnak?

El sem tudom képzelni, mi lett volna, ha nem írjuk alá. Annyira meg voltunk félemlítve, olyan volt az egész hangulat, hogy nem lehetett mást tenni.

Gesztenyepüré, csak tejszínhabbal kell nekünk!

— Mihez kezdett, amikor a Sirályt elvették?

Elmentem az Áramszolgáltatóhoz raktári segédmunkásnak. Az akkori igazgató azonban 2 hónap múlva kiemelt és

konyhavezetőt csinált belőlem. Én ugyan tiltakoztam, és mondtam, hogy inkább a sütéssel foglalkoztam, mint a főzéssel, de ez nem érdekelte. Irányítani tud? — kérdezte. Igen. — válaszoltam. Hát akkor rendben van minden!

Körülbelül 400 személyre főztünk. Hozzánk jártak a Gázgyáriak is. Rettenetesen meg voltak elégedve, mert abban az időben a mi konyhánk volt először az, hogy abrosszal, szalvétával terítettünk és mindig adtunk süteményt, gyümölcsöt vagy gesztenyepürét. Ha valami primör megjelent, én azt megvettem. Nem azt néztem, hogy a vállalatnak több maradjon, hanem arra törekedtem, úgy gazdálkodtam, hogy a dolgozók mindig finom ételt kapjanak.

— Hogy lehetett kijönni a keretből?

Nekem nagyon sok ismerősöm volt a piacon. A falusiak minden szerdán, pénteken és szombaton bejártak a cukrászdánkba. 80—100 díszített tortát is elvittek egy nap. Jól ismertek engem, így minden szép árut olcsóbban kaptam. Ezen kívül tudtam kalkulálni. Cukrász voltam, értettem hozzá. A régi dolgozók még ma is emlegetik, hogy milyen finom ebédeket ettek akkoriban!

1954-ben azonban váratlan fordulat következett. A kisiparosok akkori elnöke valamilyen módon visszaszerelte az ipar- engedélyemet, amit akkor akasztottak le a falról, amikor a Sirályt elvették...

Öt mázsa ropogós nápolyi

Már csak üzletet kellett találni. Ebben az időben ez nem volt könnyű dolog. Végigjártam a várost és felfedeztem egy üres épületet a Bajcsy-Zs. utcában. Sok utánjárással végül si-

került megszerezni. Ez lett a Rózsa.

Egy kölcsönpultról kezdtem, amit egy Fuksz nevű szabótól béreltünk havi 40.— forintért. Az édesanyám lakásában lévő könyvszekrényt pedig levittük vitrinnek. Abban tartottuk a fagyaltkelyheket, tányérokat, poharakat.

Az első két év nagyon nehéz volt, de azért szépen gyarapodtunk. 56-ban már gázke-mencénk és habverő gépünk is volt. Csak a fagyaltpult hiányzott. Két éven keresztül úgy készítettük a fagyaltot, hogy jéggel zecceltünk és kézzel hajtottuk a gépet.

56-ban az összes állami édesipari üzem leállt. Fölszólítottak bennünket, hogy mondjuk be, mennyi és milyen édes-ség gyártására tudnánk berendezkedni. Ekkor én azt mondtam, hogy naponta körülbelül 2 mázsa nápolyit tudnék elkészíteni. Addig kísérleteztem, amíg sikerült egy különleges mézes tölteléket előállítani. Fimom ropogós lett a nápolyi, könnyű volt vágni. Naponként 4—5 mázsát is betöltöttünk. Még is fizették. Hamarosan összejött az a bizonyos 68 000 forint...

— Ez akkor óriási pénz lehetett. Mire kellett? Fagyaltgépre. Egy nyolctéglés csi-náltattunk hűtőrésszel, minden-nel együtt. Akkor még készen nem lehetett ilyesmit vásárolni. A kisiparos is csak úgy tudta elkészíteni, ha volt miből. Ezért kellett előre fizetni. Végül is elkészült úgy, hogy teljes kapacitással tudunk dolgozni 1959-ig. Ekkor jelent meg ugyanis a vendéglátó igazgatója és arra kért bennünket, hogy adjuk át nekik az üzletet...

A szocialista vendéglátás fejlesztése és kulturáltabbá tétele érdekében

— De milyen alapon?

Az igazgató becsületes volt, minden leltárba vett. Csak azt kötötte ki, hogy 10 évig teljesen díjtalanul használják az üzletet...

— Nem értem. Ki akarták bérelni Önöktől?

Hát ez nem éppen bérlé-mény volt. Inkább olyan suba alatti államosítás. A szerződés szerint „a használatba adó a Bajcsy-Zs. u. 5. szám alatt lévő épület földszintjén lévő bérlé-ményt gázzal, ipari és világítási árammal, vízvezetékekkel, telefonnal felszerelt cukrászda helyiségeit, előkészítőit, mosogatót, cukrászshelyet, folyosót, WC-t 1959. november 1-től kezdődően 10 év időtartamra térítési díj nélkül átadja a használatba vevő vállalatnak kis cukrászda céljaira.”

— És Önök belementek ebbe?

Akkor már rajtam kívül egyetlen egy maszek cukrász-sem üzemelt Pécssett. A kisiparosok akkori vezetője azt mondta, hogy mindenképp menjek bele. Tudniillik a forgalomtól függően részesültünk az üzletből.

— Hány százalékot kaptak?

Pontosan már nem tudom, de úgy emlékszem, hogy egy megfelelő, elfogadható részt ígértek. Na, most a dolog feltűnően elhúzódott. Teltek a hónapok és nem történt semmi. Dolgoztunk tovább maszek alapon, pedig aláírtunk minden papírt. 1960 elején tudódott ki, hogy miért. A két vendéglátó vállalat összeveszett ezen az üzleten. Az erősebbik győzött. Mi pedig mindenhogyan veszítettünk...

folytatjuk

Szűcs Imre

Maradona szórakozik vagy fél?

Napról napra több a hír — de főként pletyka — arról, miért nem jelentkezett időben klubjánál, az olasz SSC Napolinál az argentin labdarúgócsillag, Diego Maradona. A nápolyiak először augusztus 3-án, majd 16-án rendelték vissza a dél-amerikai futballistát, aki nyári szabadságát alaposan meghosszabbította. Egyik időpontot sem tartotta be. Eddig két, nevére lefoglalt helyet kellett törölni a Buenos Aires — Róma repülőjáratokon.

Az olasz bajnokság a hétfőn kezdődik, és Maradona hiányzik. A legújabb hírgyűjtemények szerint a futballistának esze ágában sincs egyelőre Európába utazni. Még szerdán is Esquinában, egy, Buenos Airesből 800 kilométerre lévő, a Parana folyó mentén fekvő kisvárosban tartózkodott. Szülei társaságában horogszázzal kapcsolódik ki. Korábban Las Lenasban üdült a Maradona-familia. Ott a sélés rejtelmeivel ismerkedett a világ legjobb fizetett játékosa — jelentette a Telam argentin hírgyűjtemény.

Guillermo Coppola, Maradona személyes ügyőke szerint a játékos azért vonakodik visszatérni „állomáshelyére”, mert módfelett sokat kivett belőle az elmúlt olasz bajnoki idény. Arról nem is beszélve, hogy az UEFA-Kupa elnyeréséig is igen sok megerőltető mérközést kellett vívnia az

SSC-nek — és Maradónának. Coppola annyit közölt a nápolyi klubvezetőkkel: Maradona terve, hogy a közeli napokban egy hosszabb üzenetet juttat el Corrado Ferlaino klubelnöknek, amelyben megmagyarázza, miért tartja magát távol a várostól.

Az olasz sajtó természetesen bő teret szentel a Maradona-távolléti részletei kibogozásának. A római Il Messaggero újságrója, Sandro Ciotti legutóbb ezt írta: „A nápolyi emberek a világ legbékésebb teremtményei, de most már ők is igen dühösek kedvencükre, aki mindenféle magyarázat nélkül egyszerűen cserbenhagyta a várost, a szurkolók ezreit és csapattársait is.”

Az AP Nápolyi keltezésű jelentésében ez áll: egyre több jel utal Maradona távollétének igazi okára. A városban arról suttognak, hogy a játékos a helyi maffia, a „camorra” miatt nem mer visszatérni az öreg kontinensre.

Bővebb részleteket nem közölt a hírgyűjtemény, de emlékeztet arra, hogy Maradona néhány hónapja a nápolyi alvilággal minden további nélkül kapcsolatba lépett. No persze nem valamiféle sötét üzletről van szó. Maradona habozás nélkül elfogadta egy „camorra”-vezető fiának esküvőjére és a lakodalomra szóló meghívását, amiért az olasz lapok erős tűz alá vették a világhírű játékost.

Mit ér a jó erőnlét karmester nélkül?

A Rába ETO a második forduló után még pont nélkül áll. Sőt mi több! Még gólt sem rúgtak játékosai a 180 bajnoki perc alatt.

Milyen most a hangulat? — kérdezte a keddi, edzés után a csehszlovákiai mestert Pecze Károlyt, az MTI munkatársa.

Ha csak az lenne a dolgom, hogy gyönyörködjem Győr szépségében, akkor remekül érezném magam — hangzott a válasza. — Mivel azonban azért vagyok itt, hogy a Rába ismét jól szerepeljen az NB I-ben, akkor túlzás lenne azt állítani, két vesztes csata után az örömtől majd kiugrok a bőrből.

Két forduló nem sok. Ott a Ferencváros esete — 4:0-ra verte az MTK-VM-et, azután simán kikapott Pécsset. Ez a „hullámlás” a magyar élvonal legfőbb sajtója. Pecze Károly szerint mi az oka ennek?

Ahhoz még túl kevés időt töltöttem el Magyarországon, hogy ennyire kényes szakmai ügyben állást tudnék foglalni. Egyelőre azt az okot (vagy okokat?) keresem, vajon miért kezdünk két vereséggel?

Ha egyet említené azok közül!

— Nehéz, de megpróbálom. Talán ezt mondhatnám: kicsit magas lóra ültünk. Arról most sürgősen le kell szállnunk. Ha nem tesszük, akkor hiába vártak tőlem sokat, nem tudok mit tenni.

Végülis egy remek játékosállományt igazgathat Győrött!

— A jelzőt nem én mondtam. Szerintem nagyon nagy szükségünk lenne egy irányító középpályásra.

De hiszen éppen középpályások tekintetében áll igen jól a Rába ETO!

— Tény, hogy sok, középpályán bevethető labdarúgóból válogathatók, ám fenntartom az előbbi: egy Hannich- vagy Póczik-szerű karmester igen sokat segíthetne rajtunk.

Netán tárgyalásokat is kezdték már valamelyik klubbal?

— Nem, odáig még nem jutottunk el. Sőt, talán most fogalmaztam meg először azt, hogy egyáltalán ilyen irányú igényeim vannak.

Ha tehetné, „visszanyúlna-e” Dunaszerdahelyre egy ilyen irányító futballistáért?

— Miért is ne? Tudnék is hozni olyat, aki elosztaná a labdákat. De hát az ilyesmivel foglalkozni nemcsak az én feladatom. Egyelőre abban bizony, hogy a hétfői fordulóban már javítunk.

Akkor mindenki elhiszi nekem, hogy minden egyes mérkőzésre pontosan ugyanolyan összpontosítás szükséges az erőpróbát megelőző napokban, mintha éppen egy BEK-találkozóra készülne a csapat. Egy dolog miatt örülök: az erőnlétünk remek!

Tisztább képet légiós ügyben!

Megy a találgatás: vajon kiket állít be a csapatba az idegenlégiósok közül Bicskei a szeptember eleji, tulajdonképpen a magyar válogatott számára már tét nélküli, világbajnoki selejtezőre? Valószínűleg minden csapatrésze legalább egy embert, hiszen a hazai mezőnyben nem hemzsegek a válogatott képességű játékosok. Ha a válogatottnak világbajnoki esélyei miatt mindegy is, hogy milyen eredmény születik, hiszen aligha valószínű, hogy egy esetleges bravúr hatására képesek leszünk kétszer is legyőzni a spanyolokat, a szövetségi kapitánynak nem mindegy, hogy szerzünk-e a továbbiakban pontot, vagy miképpen veszítünk újfent. Bicskei sorsa attól is függhet: milyen körülmények között maradunk alul. Pályázatot írtak ki ugyan a kapitányi posztra, de nyilvánvaló, hogy egy döntetlen az Észak-Észak-Észak ellen, egy hasonló eredmény a spanyolok elleni dupla találkozóval megerősítendő jelenlegi pozíciójában a kapitányt.

S ezekre a fénypontokra, a sötétségben, a rutinos, tapasztalt idegenlégiósokkal lehet. A pillanatnyi eredményesség — a jelekből ítélve — megint fontosabb lesz a csapatépítésnél, pedig nekünk már az 1992-es EB-re kellene keresni, építeni a csapatot, mert — a magyar labdarúgás jelenlegi helyzetét nézve — ez az időpont is túl közeli. Idegenlégiós-ügyben végre dűllőre kellene már jutni. Mindenekelőtt — formától függetlenül — azt eldönteni, hogy kik azok, akik kvalitásaik, megújulási készségük alapján beférnek a jövő csapatépítési koncepciójába. A későbbiek során a pillanatnyi esély, az esetleges eredményesség miatt ne hívjon meg a kapitány olyanokat, akikre hosszú távon nem épít. A Lokerenben játszó pécsi játékos, Mészárosról is hallhatunk a nyáron: tisztán szeretne már látni ebben a kérdésben. Dublinban legutóbb játszott, most senki sem hívja. De ha három hónap múlva egy bajnoknál rúg két gólt, akkor újra megint meghívót kap?

A vébeselejtezők befejezése utáni időszakban már ne vegyük el a szereplési, tanulási lehetőségeket azoktól a fiataloktól (Petres, Csucsanszky, Jován, Keller, Kámán stb.), akik a jövő csapatát jelentik.

Bálint Gy.

Portisch az élre állt

Egyre élesedik a harc a skellefteai sakkversenyen, amely az első Világ Kupa-sorozat hatodik, egyben befejező állomása.

Portisch Lajos hagyományosan a „nagy küzdők” közé tartozik, ráadásul igyekezete ezúttal jó játékkal is párosul. Ennek köszönhetően a nyolca-

dik forduló után ötös holtversenyben az élre került, miután sötéttel legyőzte Sax Gyulát. Portisch így tehát mindkét magyar ellenfelével szemben megszerezte a teljes pontot, Riblit az első fordulóban verte világgal. Ribli most a svájci Korcsnojjal játszott, és sötéttel remizett.

Ismét szabad Szent István-ünnep

Ünneptelen nemzet lettünk. Nemzeti nagy ünnepeink igazi tartalmától fosztottak meg minket, s amit helyette kínáltak, azal nem tudtunk mit kezdeni.

Az 1989-es esztendő a magyar nép vértelen forradalmának arany betűkkel feljegyzendő ünnepeinek krónikája is.

Mióta az egy gyűjtemény két felé hajló kommunizmus és szociáldemokrácia 1948-ban, kényszerű szükségéből és moszkvai terror nyomására ismét összefonódni látszottak, majd a kommunizmus folyónként körbefönték és megfojtották a „testvérpártot”, azóta idén ünnepelethetünk ismét szabad, magyar szellemben március 15-ét és most Szent Istvánt. Negyvenegy év után a Szent Jób is körmenetre indulhatott a pesti Bazilika körül, és még a kormány tagjai is résztvettek a Paskai bíboros által pontifikált misén. Államalapító királyunk egy gazdaságilag és erkölcsileg megerősödött Magyarországot kapcsolt a keresztény Európához.

„Ma az idő mindannyiunk ellen dolgozik” — mondta Csuska István író többek között az I. kerületi MDF által a Vár Dísz-terén 19-én este rendezett ünnepségen. — „Minél később tesszük meg a szükséges lépéseket a békés, de határozott hatalomváltás irányába, annál nagyobb árat kell majd fizetnünk. A feladat, csodák csodájára, alig különbözik a Szent István-tól. A rendszerváltás céljait és eredményes lebonyolítását

sához most is három dolgot kell megvalósítani; a keleti típusú, monolitikus társadalm szerkezetet nyitott-demokratikus, nyugati szerkezetté kell átalakítani, meg kell találni mindennek a sajátosan magyar útját, magyar viszonyokból következő arányait, fel kell találnunk egy olyan új belső rendet mint amilyen a törzsi, nemzeti elhelyezkedésre épülő, de mégis korszerű, központi hatalmat erősítő megerősítő volt ezer évvel ezelőtt, és végül be kell vezetnünk újra a magántulajdont.”

Másnap a Hősök terén a VI—VII—IX—XIV. kerületi MDF szervezésében tartott ünnepségen, a millenniumi emlékmű nemzetiszínű drapériával díszített oszlopai előtt a több százas hallgatóságnak dr. Szántó Konrád, a Hittudományi Akadémia tanára, ferencségi szerzetes beszélt: „Szent István, mint korának legbőlcsebb államférfija, életművét nem laza homokra, nem íróasztalnál kitervelt utópisztikus elméletekre, hanem Istenbe vetett hitére és két alapigazságra építette; az egyik, hogy az emberi természet mindig ugyanaz marad, minden időben Isten képességére teremtett testből és szellemből álló társas lény lesz, akinek egyéni és társadalmi életét természete állandóságából következően maradó erkölcsi normák és egyéb gazdasági, társadalmi törvények, valamint mindenkor érvényesítendő természeti jogok

irányítják. A másik alapigazság, hogy míg az emberi természet és az ebből fakadó törvényszerűségek ugyanazok maradnak, addig szüntelenül változnak azok a körülmények, amelyek közepette az egyének s a belőlük összetevődő magasabb társadalmaknak be kell rendezniük életüket. A népek vezetőinek és vezető testületeinek az a kötelességük, hogy megtalálják azokat az állandó normákkal mindig összhangban álló irányelveket és megoldásokat, amelyek segítségével a megváltozott körülményekhez a leghatásosabban lehet alkalmazkodni és népüknek a jólétét a legbiztonságosabban lehet növelni.”

Vajon hányan lehettek ott a Szántó atya beszéde utáni hagyományt felelevenítő kenyér-áldását és kenyérszétosztást egy órával követő Petőfi csarnok udvarán tartott politikai fórumon azok közül, akik hallgatták az atya köszönő szavait, „hogy megérthették ezt a szabad, Szent Istváni ünnepet és a megszentelt új kenyérből ehetünk, hogy a béke és szabadság országunk, vagyis a Te országod lehessünk?” Talán azt sem hallották, amikor az atya a díszemlényről lejöve, szűkebb körben úgy nyilatkozott, hogy tavaly augusztus 20-án a bécsi Stephansdomban tartott prédikációjában megemlékezett, hogy „Magyarországot a kard foglalta el és a kereszt tartotta meg.” — Majd hozzáfűzte, akkor még kissé félve jött haza, de most „a

megoldott kenyérben a magyar összefogás és jövőző zálogát látja.”

Mielőtt megkezdődött volna a politikai fórum, megkérdeztük Tamás Gáspár Miklóst, az SZDSZ képviselőjét, hogy mit gondol a jelen augusztus 20-i ünnepségről? Tamás Gáspár Miklós: Én, természetesen, egy másik állam alapítására gondolok, annak az államnak az alapítására, amelyet most kellene létrehoznunk. Egy olyan állam alapítására, amelyben reményeim szerint, nem egy elnöki diktatúra lesz, egy olyan államra, ahol a választásokat nem a munkásárség árnyékában tartják meg és mindenki biztos lehet a dolgában, amikor szavazni megy, és ahol nem elvtelen kompromisszumok alakítják ki a politikai helyzetet, melőtt a nép dönthetne. Az SZDSZ, az ellenzék és általában a ma élő magyarok számára igen erős üzenete van a magyar állam alapításának. Ugyanis Szent István tulajdonképpen csodát művelt, egy nomád népet úgy vezetett be Európába, hogy egy nemzedéken belül Magyarország már része volt a középkornak. Egy hasonló csodát kellene művelni, sokkal barbárabb idők után, mint amilyen a magyar nomád-királyság volt. Számunkra most a töprengés pillanata érkezett el, és én féltém a demokratikus kibontakozást, féltém az elvtelenségtől, féltém a fejekben uralkodó zűrzavartól és féltém, hogy el-

mulasztjuk a pillanatot, mert még egy ilyen pillanat nem érkezik el a magyar demokrácia megalapításához. Most pedig két kényszer alatt vagyunk; egyrészt ennek az új demokratikus állam megalapításához kevés időnk van, ugyanakkor ahhoz, hogy egy érett Magyarország létrejöhesse, az egy hosszú folyamat eredménye és ez a két dolog teljesen ellentétes. De itt az idő, hogy ne csak túlélők legyünk, hanem egymást elviselve, főleg harcoljunk jól élhessünk.

A meleg estéhez illő forró és éles hangú vita folyt a Petőfi csarnok udvarán.

Az alap kiinduló kérdést Forró Tamás rádióriporter tette fel, aki a fórumot vezette, nevezetesen, hogy napi háromszázötven millió forint többletkiadást jelen pillanatnyilag a lakosság számára az infláció és mikor elégeleli meg ezt az úgynevezett csendes többség? Hivatkozott a legutóbbi húszévesre. A hatalom képviselői úgy vélték, hogy a növekvő támogatások miatt széteső gazdasági rendszer vagy csökkenő hástermelés alternatívájában az áremelkedés a kisebbik rossz. Szóba került a külön párt és állami struktúra. A párhuzamos modell megszüntetéséhez idő kell, védekezett a hatalom egyik képviselője.

Az ellenzék küldöttei azonban teljesen egyértelművé tették a jelenlegi válságos helyzetet. Bruszt László, Független Szakszervezetek Ligája, Furmann Imre, MDF, Gyhyczy György Keresztény Demokrata Néppárt, Ruttner György Szociáldemokrata Párt, Domonkos

István, a Bajcsy-Zsilinszky Baráti Társaság és a korábban említett FIDESZ és SZDSZ képviselők világosan fogalmaztak, amikor a hús áremelkedést csak az első tünetnek ítélték és hogy az MSZMP csak a maradék népszerűségéért halogatta a népszerűtlen intézkedéseket. Az alapkérdések pedig azok, hogy kié a gyár, ki ellenőrzi a tulajdont, kié a föld, és ki ellenőrzi az elosztást országos szinten és lejjebb is. Hogy a SZOT szociális demagógiával lép fel azzal a kormánnyal szemben, amikor sztrájkot hirdet, amelytől függ és ez az állapot addig tarthat, amíg nem alakul meg a demokratikus választások útján az új kormány. Ez a szocialista gazdálkodás megbukott és a nemzet érdekei legyenek szem előtt és ne az úgynevezett internacionalista kötelezettségek — hangsúlyozták az ellenzékiek.

Igen hevesen vetődött fel a SZOT átalakításának igénye, melynek élén még ma is volt belügyminiszterek vannak, mint Biszku Béla vagy Piros László. De szóba került az Ellenzéki Kerekasztal nyilvánosságának is, melynek okaként a résztvevő ellenzékiek az MSZMP-t hibáztatták, illetve, hogy ők megbíztak az ígéretekben.

Ennek a Petőfi csarnoki estnek anakronisztikus, de jellemző záróakkordjaként utoljára egy öreg kommunista szólalt fel, aki Rákost is megszégyenítette volna demagógiával ostorozta az ország jelenlegi helyzete miatt kifakadó hallgatóságot.

Köszöntjük

FÜLÖP és BENCE

nevű kedves olvasóinkat.

Fülöp név a görög Philiposzról rövidült. Jelentése: lökedelő. Fülöp apostol, Jézus egyik tanítványa, nem Péterrel járta a világot vándorolva, hanem egy másik apostollal a tizenkettő közül: Jakabbal. Mindkét apostol fa által szenvedett vértanúságot: Fülöp keresztfán, Jakab pedig gypjűványolók rúdjától.

Bence a Bencenc névnek, ez pedig a Vincentiusnak (ma: Vince) a rövidülése. A 18. században a Benedek névvel azonosították, később pedig a Benjáminokat is így becézték.

A Nap két: 5.50 órákor nyugszik: 19.44 órákor

A Hold két: 22.23 órákor nyugszik: 14.08 órákor

Régen mondták

A kisemberek huncutságai és a nagyurak gazsági látán hajlamossá válunk arra, hogy a társadalmat rablókkel teli erdőnek tekintsük, mégpedig olyan rablókkel, akik közül a többiek letartóztatására rendelt zsandárok a legveszedelmesebbek.

(Chamfort)

„A szívéllyesség a lélek gyümölcse”

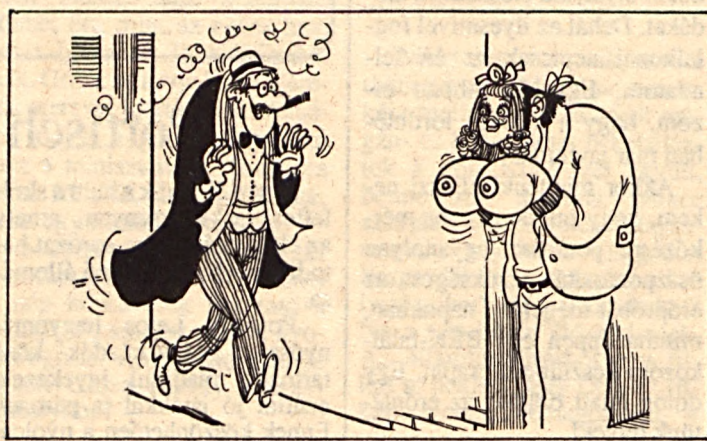
Nem mindennapi esemény részesei lehetünk augusztus 20-án a hidasi evangélikus templomban. Az ott élő német-ajkú lakosság között istentiszteletet tartott egy münsteri (NSZK), valamint egy mecklenburgi (NDK) fiatal keresztényekből álló csoporttal. A prédikációt dr. Jan Hoekstra münsteri lelkész tartotta. A két német csoport ezt megelőzően már 14 napot együtt töltött Pécsen és Debrecenben. A központi problémát az emberi boldogulás útjainak helyes meghatározásában jelölték meg. Mi az, mi boldogít tehet akkor, amikor mi, emberek, már-már talajtalanná válunk, kapcsolataink felszámolása révén. Hoekstra lelkész úr, felhagyva a megszokott liturgiával, az igében fellelhető igazságtartalmat sajátos modern felfogásban interpretálta. Holland élményeit is beleszóve vázolta fel a hitbéli közösségek jelenre érvényes lehetőségeit. Példabeszédét a Biblia szavaival zárta. „A barátságosság (szívéllyesség) a lélek gyümölcse.” A csoportok a továbbiakban köszöntötték a helyi gyülekezetet, modern hangszerelésű egyházi dalakkal. A német nyelvű istentisztelet a mecklenburgiak gitárkísérettel megelevenedő Isten dicsőítésével zárult.

— bayer —

Szinkronban a nagyvilággal

A magyar mozikban csütörtöktől lesz látható James Bond a Magányos ügynök című filmje. Az izgalmas történet júliusban Stockholmban az első, Londonban a második legnézettebb celluloidnak számított. Érdekes, hogy az Esőember,

amelyet szintén Európa nagyvárosainak polgáraival egy időben élvezhettünk, Stockholmban és Londonban is a sikerlistán található még, igaz a 4. illetve a 8. helyen. Viszont az USA-ban már nincs a legjobb tíz között.

Balatoni moziműsorok szerda

Siófok, Teremmozi: Angyalpor (17.30), **Kertmozi:** Gyilkos optika (20.30); **Balatonboglár;** a Magányos farkas (20); **Balatonföldvár, Fedett kertmozi:** A kém, aki szeretett engem (20, 22); **Balatonlelle, Fedett kertmozi:** A magányos ügynök (21, 23); **Balatonfenyves, Fedett kertmozi:** Figyelem (21, 23); **Balatonmária:** X-program (19.30); **Balatonszárszó, Fedett kertmozi:** Bűnvadászok (21, 23), **Balatonszemes, Fedett kertmozi:** Omen (21, 23); **Fonyód, Kertmozi:** Afrika Expressz (21, 23); **Cserénfa, autós mozi:** No mercy (21).

Menekültek találkozója

A Tolna megyében letelepedett, Romániából menekültek második találkozására került sor augusztus 16-án, szombaton délelőtt tíz órákor a szekszárdi megyei művelődési központban. A találkozón az OTP, a megyei tanács és a Vám- és Pénzügyőrség képviselői is megjelentek, hogy tanácsokat adjanak a menekülteknek ügyeik intézéséhez, lakásgondjaik megoldásához.

A találkozón fellép Ferenc János együttese is. Ő is menekült és erdélyi székely népdalokból álló műsorral szórakoztatják majd az egybegyűlteket.

Valuta árfolyamok

érvényben: 1989. augusztus 28-ig

Pénznem	vételi	eladási
	árf. 100 egys. ft-ban.	
Angol font	9304,30	9879,82
ausztrál dollár	4497,60	4775,80
belga frank	144,48	153,42
dán korona	778,17	826,31
finn márka	1343,67	1426,79
francia frank	896,26	951,70
görög drachma a/b	35,11	37,29
holland forint	2680,42	2846,22
ír font	8065,33	8564,21
japán yen (1000)	415,09	440,77
kanadai dollár	5037,06	5348,64
kuvaiti dinár	19 791,82	21 016,06
norvég korona	830,37	881,73
NSZK márka	3021,93	3208,85
olasz líra (1000)	42,12	44,72
osztrák schilling	429,26	455,82
portugál escudo	36,21	38,45
spanyol peseta	48,39	51,39
svájci frank	3504,51	3721,29
svéd korona	894,23	949,55
USA dollár	5929,63	6296,41
ecu (közös piac)	6270,76	6658,64
jugoszláv dinárcekk (10 000/b)	22,31	—

a) vásárolható legmagasabb bankjegycímlet: 1000-es
b) bankközi és vállalati elszámolásoknál alkalmazható árfolyam:

görög drachma	36,16	36,24
jugoszláv dinárcekk (10 000)	22,98	—

Hatos lottónyeremények

A Sportfogadási és Lottóigazgatóság közlése szerint az augusztus havi hatos lottónyeremények — a nyereményilleték levonása után — a következők:

6 találatos szelvény nem volt,
5 plusz 1 találatos szelvény 1 darab, nyereménye 9 236 882 forint,
5 találatos 177 darab, nyereményük egyenként 19 570 forint,
4 találatos 9299 darab, 497 forint,
3 találatos 162 413 darab, 36 forint.
A közölt adatok nem véglegesek, a nyeremények ellenőrzése még tart.
A nyerőszámok: 6, 9, 25, 33, 35, 39, a pótszám: 7.

6

D Á T U M

1989. augusztus 23.

Jó tudni

Túrótorta (sütés nélkül)

Fél kilogramm túrót, 5 tojássárgájával, 30 dkg cukorral, fél csomag margarinnal kézzel vagy robotgéppel jól összedolgozzuk. 5 teáskanál étkezési zselatint egy deciliter langyos vízben feloldunk, 20 percig állni hagyjuk. Felforraltunk másfél deciliter tejet és beletesszük a zselatint. Mikor langyos, hozzáöntjük a túróhoz, és kikeverjük.

A tortaformát vékonyan megkenjük margarinnal, beleöntjük a túrót, és hűtőbe tesszük. Mikor megdermedt, gyümölcsöt rakunk rá. (Bármilyen idénygyümölcs megfelel).

Egy evőkanál zselatint két evőkanál vízben kikeverünk, két és fél deciliter forró vízben vagy (befőtt lében) elkeverjük. Színezhetjük szörppel is. Mikor dermedni kezd, a tortára öntjük és ismét hűtőbe tesszük.

Vegyes gyümölcssaláta

Hozzávalók: idénygyümölcs (télien mélyhűtött vagy befőtt gyümölcs)

Lehetőleg többféle gyümölcsből készüljön. Társíthatók a friss gyümölcsök a tartósítottakkal is, hazaiak az import déligyümölcsökkel.

Az almát és a körtét meghámozva, magházától megfosztva, hasábokra vagy karikára vágva, őszibarackot meghámozva, kimagozva, negyedekbe vagy nyolcadokra vágva, a ringlót, szilvát kimagozva, félbe vágva, a cseresznyét, meggyet kimagozva, a narancsot, a grapefruitot, citromot meghámozva (ezek ki is maradhatnak, keresztben karikára vágva, a banánt meghámozva, karikára vágva), az epret ha az is van egészben hagyva vagy ha nagy kettévágva, a ribizskét, málnát, szőlőt, mazsolát szemenként, az ananászt pedig kockára vágva hozzáadjuk.

Tegyük tálba a gyümölcsöt, hintsük meg porcukorral, locsoljuk meg egy kevés likőrrel, konyakkal vagy rummal. Ha befőtől készítettük, higítsuk a levét duplájára, és ezt öntsük rá. Ha nincs leve, forralt, lehűtött citromos vizet öntsünk rá, hogy ellepje. Szükség szerint ízesítsük utána cukorral, citromlével. Tetejét díszíthetjük tejszínnel, meghinthetjük diódarabokkal.

Többféle összeállításban készíthetjük. Az alma mindenhez jó alap. Citromból majdnem mindenbe lehet tenni néhány karikát.

KOSSUTH RÁDIÓ

8.20: Eco-mix. 9.00—11.00: Napközben. 11.00: Társalgó. 12.45: Törvénykönyv. 13.00: Klasszikusok délidőben. 14.10: A magyar nyelv századi. 14.25: Operaslágerek. 15.00: A Népzenei Hangos Újság melléklete. 16.00: Tizenhat óra. 16.10: Szívesen hallgatunk. Kard és kocka — Történelmi anekdota 1705-ből. 17.00: Tamasz. Ríport. 17.30: Beszélgetésünk zenéről. 17.50: Éneklő ifjúság. 18.00: Próza-MK. 18.02: Újraolvassa. Ady Endre: Új versek. 18.15: Hol volt, hol nem volt... 19.15: A Román Szocialista Köztársaság nemzeti ünnepén. 20.12: Magyarországi román népzene. 21.00: Magyar zeneművészek a nagyvilágban. 21.50: Gong. 22.00: Hírvilág. 22.30: Van még remény. Új műtői eljárások a szegedi Szájsebészeti és Fogászati Klinikán. 22.45: Operaest. 22.35: Ludwig Gürtler trombitán játszik.

PETŐFI RÁDIÓ

8.05: Kölyökrádió. 8.45: Táborélet. 9.05: Idősebbek hullámhossza. 9.50—11.00: Rivaldafényben. 11.10: Térkép és útravaló. 11.30: Balatonrádió. 12.10: Nótacsokor. 13.05: Ide nekem a rádiót! avagy: Téma variációkkal. 14.00: Az ötörvény város. 15.05: Zenerlett. Szórakoztató zenés délután. 17.05: Nyáriidő. 17.30: Ötödik sebesség. 18.30: Pop-regiszer. 19.05: Tudósítás a kajak-kenu világbajnokságról. 19.15: Garázs. 19.40: Albumajánlat. 20.35: Esti kitekintés — a bajai csillagvizsgálóban. 21.05: Hét szék évztized. Epizódok Tatay Sándor önéletrajzi regényéből. 21.28: Boccaccio. Részletek Suppé operettjéből. 21.50: Az élő napdal. Béres János műsora. 22.00: „A szobrok elindulnak...” Portré Károlyi Amy költőről. 23.15: „Mikor az éjszaka leszál”

BARTÓK RÁDIÓ

9.08: Nikolaus Hamoncourt Mozart-műveket vezényel. 10.34: Pillanatkép. 10.39: Alicantei Fesztivál 1988.

11.36: Zenekari operaszínek. 12.10: Zenetörténeti értéktár. 13.05: Gitármánia. Greg Howe felvételeiből. 13.45: Labirintus. Zenei rejtvények fiataloknak. 14.00: Századunk zenéjéből. 14.28: Zengjen a muzsika! Az amatőr zenei mozgalom híradója. 14.58: Zsebrádiószínház. Mont Blanc hava — hangjáték. 15.31: Dan Iordachescu operáriákat énekel. 16.03: Nagy siker volt. A Magyar Rádió és Televízió szimfonikus zenekarának hangversenye a Zeneakadémia nagytermében. 17.00: Kapcsoljuk a 6-os stúdiót. 18.30: A Magyar Rádió szlovák nyelvű nemzetiségi műsora. 19.05: Zenekari muzsika. 19.58: Kamarazene fuvós hangszerekkel. 20.18: Új kompakt-lemezeinkből. 21.35: Külföldi tudósok a szó. 21.50: Romantikus muzsika. 22.23: A Román Rádió szimfonikus zenekarának hangversenye. 22.49: A Liszt rapszódiák népzenei eredete.

TV1

9.00: Képzés. 9.05: Tévétorna nyugdíjasoknak. 9.10—10.00: Szünidei matiné. 10.00: Tabi László: Fortélyos asszonyok. 11.00: Képzés. 17.10: Hírek. 17.15: Déli videóújság. 17.25: Hírek szlovák nyelven. 17.30: A tarvarju. NSZK ismeretterjesztő rövidfilm. 18.00: Betűreklám. 18.05: A Román Szocialista Köztársaság nemzeti ünnepén. 18.25: Műsorajánlat. 18.30: Adj Uram Isten... Máté Otília műsora. 19.05: Reklám. 19.10: Esti mese. 19.20: Reklám. 19.25: Közlemények. Műsorajánlat. 19.30: Híradó. 20.00: Reklám. 20.05: A csodálatos trampli. Gombaszögi Ella válogatott filmszerpepei. 21.00: Reklám. 21.05: Vers mindenkinek. Sulyok Vince: Elégia. 21.10: Gian Maria Volonte sorozat. A hét Cerivi fivér. Olasz film. 22.50: Híradó 3.

TV2

17.25: Képzés. 17.35: TV2. 18.00: Telesport. 18.25: Gyerekeknek! 18.47: Torpedó. 19.00: Jókai Mór: Szerlem bolondjai. Tévéfilm. 20.05: TV2.

21.00: Híradó 2. 21.20: TV2. 22.00: A Gondolkodó arcképcsomok. Vallomások Lukács Györgyről. kb. 22.55: TV2. Napzárta.

SKY CHANNEL

6.30: Üzleti hírek. 7.00: DJ. Kat Show. 9.30: Panel Pot Pourri. 11.00: Sullivanék. Filmsorozat. 11.30: Skykrónika. 12.30: Gond-fórum. 13.00: Egy másik világ. Amerikai filmsorozat. 13.55: A Skytext oldalai. 14.50: Változó világ. Filmsorozat. 15.45: Szeretni. Filmsorozat. 16.15: The Lucy Show. Vigjátéksorozat. 16.45: Sylvanians. Rajzfilmsorozat. 17.00: Visszaszámlálás. 18.00: Eurosport.

SUPER CHANNEL

7.00: Hírek. 7.05: Időjárás. 7.09: Üzleti hírek. 7.30: Hírek, időjárás. 8.00: Időjárás. 7.39: Üzleti hírek 8.02: Egyveleg. 15.30: The Global Chart Show. 16.30: Forró drót. 18.30: Transmissio. 19.30: Lenny Henry. Vigjátéksorozat. 20.00: A testmetsző. Horrorfilm. 21.30: Euromagazin. 21.50: Világhíradó. 22.00: Burke törvényei. Bűnügyi filmsorozat. 22.55: Barnaby Jones. Bűnügyi filmsorozat. 0.00: Hírek, időjárás. Egyveleg.

TV5

16.05: Az évszázad menete. 18.05: Hírek, időjárás. 18.10: Pihenőidő. 18.30: Szármaló képzelet. 19.00: Számok és betűk. 19.30: A világ állatai. Természetfilm-sorozat. 20.00: Híres hegymászások. 20.50: Jazz In. 21.15: Visszhangok. 22.00: Tv-híradó. 22.30: Időjárás. 22.35: Svájci és a háború. Dokumentumfilm-sorozat. 23.30: Egyetlen dalért... Hátrészes dokumentumfilm-sorozat. 0.10: Komolyzene. 0.40: Műsorzárás.

SATI

6.00: Jó reggelt a SATI-gyel! 9.00: Hírek, időjárás. 9.05: Műsorlevezetés. 9.10: Lassie. Kalandfilmsorozat. 9.35:

Kimba, a fehér oroszlán. Rajzfilmsorozat. 10.00: Hírek, időjárás. 10.05: Közkórház. 10.50: Ötletek természetkedvelőknek. 11.00: Hírek, időjárás. 11.05: De hiszen te klassz vagy! Amerikai filmvígjáték. 13.00: Tévébörze. 14.00: Horoszkóp, műsorlevezetés. 14.05: Niklaas, a flandriai fiú. Rajzfilmsorozat. 14.30: Catweazel. Brit ifjúsági sorozat. 14.55: Az aranylövés. 15.05: Közkórház. 15.50: Egészségvédő ötletek. 16.00: Josh. Western-sorozat. 16.25: Az aranylövés. 16.35: Bonanza. Westernsorozat. 17.25: Piaci ötletek. 17.35: Hírek, időjárás. 17.45: Műsorlevezetés. 17.50: Automan, a szuperdetektív. Krimisorozat. 18.45: Híradó. 19.00: Szerencsekerék. 19.30: Carson és Carson. Ausztrál családsorozat. 20.25: Időjárás. 20.30: Spenser. Krimisorozat. 21.25: Hírek. 21.30: Varráslatos fivérem. Amerikai zenés film. 23.15: Hírek, sport, időjárás. 23.25: Vigyázat, magasfeszültség! Krimisorozat. 0.35: Műsorlevezetés.

JUGOSZLÁV TELEVÍZIÓ

1. műsor: 8.10: Műsorismertetés. 8.15: Hírek. 8.20: Tv-naptár. 8.30: Lódarázs a kaptárban. 9.00: Nyári program. 14.55: Oktatóműsor. 15.25: Műsorismertetés. 15.30: Hírek. 15.40: Rádiós program. Éjszakai műsor ism. 16.30: Magyar híradó. 17.40: Műsorismertetés. 17.45: Hírek. 17.55: Tv-naptár. 18.05: Számok és betűk. 18.25: Dokumentumműsor. 19.10: Időjárás. 19.13: Hírek külföldi turisták számára. 19.18: Rajzfilm. 19.30: Tv-napló I. 19.53: A mai sport. 20.00: Filmest. 22.35: Tv-napló II. 22.55: Hírek külföldi turisták számára. 23.00: Rádiós program. Éjszakai műsor. 1.00: Hírek. 1.05: Műsorlevezetés.

2. műsor: 19.30: Tv-napló. 20.00: Zenei est. 21.30: Hírek. 21.35: Tudományos fórum. 23.10: Műsorlevezetés.
A Sky Channel, a Super Channel, a TV5 és a SATI műsorát részletesen közli a Telehold.

Hirdetések szervezésére

vállalkozók
jelentkezését várjuk

74/ 16-277

és

74/ 15-275

APRÓHIRDETÉS

MINERVA bőrvarrógép eladó. Érdeklődni: Olcsó áruk boltja Szekszárd, Arany J. u. 18. Tel.: 74/15-330

KÉT éves, piros Dacia Combi eladó. Érdeklődni: egész nap. Decs, Bem u. 17. Óvári

ÓRIÁSVIRÁGÚ (30 cm-es) fagyálló kerti hibiszkuszok 12 fajta, bougainvilleák, szobai hibiszkuszok, leanderek: banán, ananász, vanília, citromfa terméssel kaphatók. Dr. Rappai Zomba, 7173

SKODA Rapid eladó. Érdeklődni: Szekszárd, Kilitó u. 17. Telefon: 74/14-215

SKODA 120 l-es 2,5 éves eladó. Sipos Zoltán Szekszárd, Béni B. u. 26.

DIÁKLÁNYOKNAK összkomfortos albérlet kiadó. Telefon: Pécs 12-284.

BALATONHOZ közel, Berhidán, pihenésre, gazdálkodásra alkalmas régi típusú ház gyümölcsösrel eladó. Érdeklődni: Berhida, Kilián Gy. u. 20.

Hirdetését telefonon is feladhatja!

Szekszárd: (74)	16-277	14-626
	11-946	12-061
	11-109	14-452
	15-271	14-137
	13-603	16-854
	16-184	16-094
	13-773	11-672
	15-271	12-471
	14-137	
Dombóváron: (74)	66-799	65-174
Pakson: (75)	11-173	
Tonán: (74)	40-476	40-317
Gerjenben: (75)	37-060	

HIRDESSEN POSTAI FELADÁSSAL!

Kedves Olvasó! Ha kitölti ezt a szelvényt, borítékba teszi és feladja címünkre:

DÁTUM RT. 7100 Szekszárd,
Bajcsy-Zsilinszky u. 7.

három napon belül olvashatja hirdetését (fizetés utólag, kiküldött csekkünkön).

✂ — — — — —

Megrendelő neve: .....

Címe: .....

Hirdetés szövege: .....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

A Szekszárd Városi Úttörőház

az 1989-90-es tanévre
a következő szakköröket,
klubokat
és tanfolyamokat hirdeti meg:

A szakkörökbe várjuk az általános iskolásokat
6-14 éves korig, illetve azokat a 14-18 éveseket,
akik kedvet éreznek valamely tevékenység iránt.

Szakkörök:

Sportgimnasztika	Vízi úttörő
Néptánc	Lövész
Citera	Bélyeggyűjtő
Háztartási ismeretek	Fazekas
Sakk	Modern tánc
Rajz	Karate
Horgász	Természetjáró
Óvodástorna 3-6 évesek számára	Fotó
Videozás, számítástechnika	

Jelentkezni lehet az úttörőházban szeptember 16-ig.
Az éves szakköri díj: 200,— Ft.

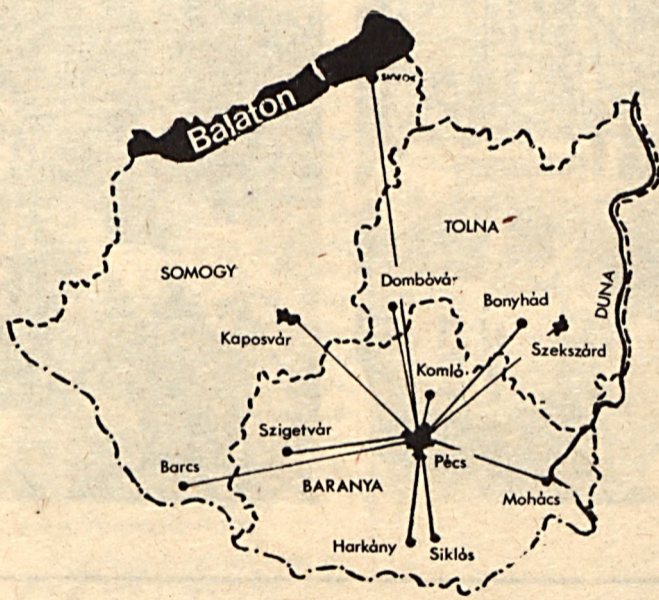
Tanfolyam:

Jazz balett díja: 100,— Ft/hó

Klubok:

Ifjúsági klub,
Metal Colosseum
(a klub a „kemény” zene rajongóit várja.)

NOVOPRESS

A NOVOTRADE RT.-BARANYAKER LAPJA
Dolgozókat keres? Elfekvő árukészlete van?
Szolgáltatásait akarja reklámozni?
Termékeit eladni?

FORDULJON HOZZÁNK BIZALOMMAL!
Baranya, Somogy, és Tolna megyében
MEGOLDJUK HIRDETÉSI, REKLÁMOZÁSI
gondjait. Lapunk mérete A/4-es.

Bővebb felvilágosítással szívesen állunk
rendelkezésükre szerkesztőségünkben.

PÉCS, SALLAI U. 1. 7621.
Telefon: (72) 14-212, 32-325
Szekszárd, Bajcsy-Zsilinszky u. 7.
Telefon: (74) 16-277   Telefax: 15-275

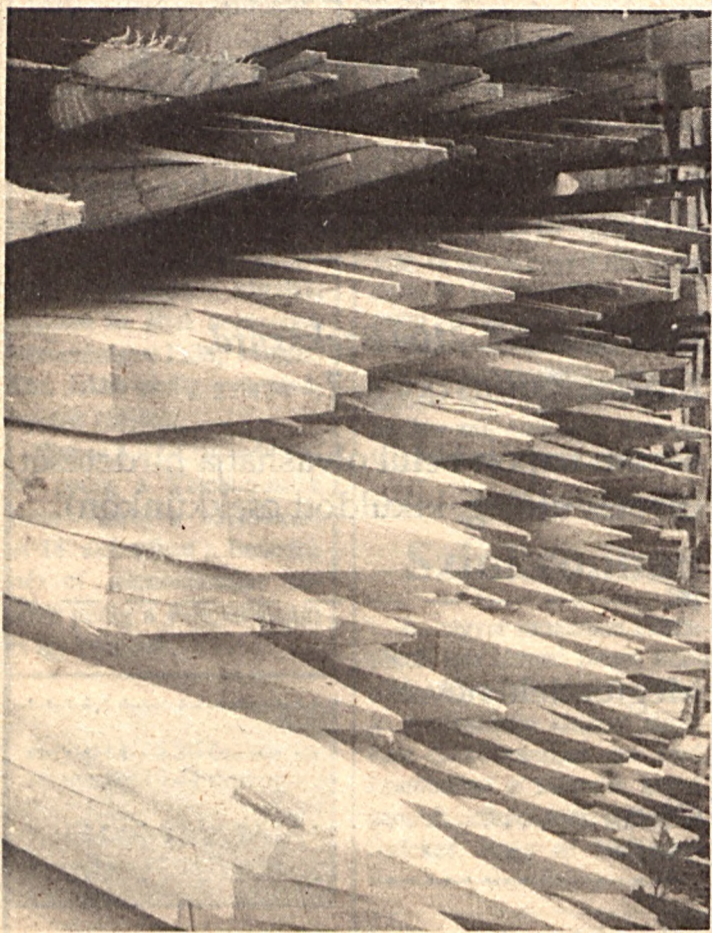
MAGYAROK

Irodalmi, kulturális, tudományos
folyóirat. Kiadja a Babits Kiadó,
megjelenik havonta.

Az első és egyedülálló olyan
magyar periodika, amely
összekötő kapocs a külföldön élő
és a belföldi magyarok között.

A külföldi értékesítés mellett
belföldön is kapható.

Megrendelhető a Babits Kiadónál
(7100 Szekszárd, Bajcsy-Zs. u. 7.)
és a postahivatalokban, megvásárolható
a hírlapárusoknál.

fotó: czakó

Meleg idő, zivatarokkal

Szerdán sokfelé várható zápor, zivatar.

Egy-egy erős zivatarban jégeső, felhőszakadás is valószínű. A szél eleinte csak zivatarban erősödik meg. Szerdán főként a Dunántúlon gyakorta erős lesz az északi szél. Hajnalban párák lesz a levegő.

A legmagasabb nappali hőmérséklet általában 25, délen, délkeleten néhol 30 fok körül várható.

Baráti üdvözlés a román népnek

„A Pécsen működő Magyar-Román Baráti Kör üdvözlését küldi a román népnek, nemzeti ünnepe alkalmából. 45 év távlatából is nagyra értékeljük az 1944. augusztus 23-i népfelkelést, amely megdöntötte a fasiszta rendszert Romániában. Tisztelettel emlékezünk a történelmi tette, s azt kívánjuk a Román Szocialista Köztársaság polgárainak, mindenki a szíve vágya szerint éljen és boldoguljon az előjövő időszakban.

Az ünnepi alkalmat megragadva, újabb kezdeményező lépést teszünk a magyar és a román nép megbékélése érdekében. Sok évszázados, viharokkal is telt történelmünk kritikus szakaszba jutott, gyötrelmesen feszült napokat élünk meg, a határ innenső és túlsó oldalán. Holott minden tényező — a földrajzi, történelmi, etnikai, gazdasági, politikai és kulturális helyzet — az egymásrautaltságunkra mutat, az együttműködés irányába szorít. Nem szabad hát, hogy vélt vagy valós problémák miatt ismét szembe kerüljenek népeink.

A Húsvéti Nyilatkozatunkban már deklaráltuk azt az álláspontunkat, hogy tovább nem halogatható a magyar és a román nép történelmi megbékélése. Ezt előmozdítandó vállalkoztunk arra, hogy megvessük a „népi diplomácia” alapjait Magyarország és Románia között. Közvetlen kapcsolatokat kívánunk teremteni magyarok és románok között: ember emberrel, közösség közösséggel, város várossal, nép néppel. Véleményünk szerint ugyanis el-

lentéink egyik forrása az idegenség — noha egy évezrede élünk már együtt Európának ebben a térségében. Nem ismerjük egymást eléggé, s ez a táptalaja előítéleteinknek, gyanakvásainknak, indulatainknak.

Most tehát azzal az indítvánnyal fordulunk szomszédainkhoz, hogy — a hazánkban kibontakozó magyar-román baráti mozgalomhoz hasonlóan kezdeményezzék román-magyar baráti körök megalakítását. Tudjuk: nehéz ma bizalomról, jóakaratról, békességről szólni itt is, ott is. Ámde lámpát akkor is gyújtunk, amikor nagy a sötétség. Legyenek hát lámpásvivők a magyar-román és a román-magyar baráti körök az egymás felé vezető úton. Kérjük a román hivatalos szerveket, hogy segítsék elő népeink barátságát nyíltan valló és vállalkozó közösségek létrejöttét.

Mi, a pécsi társaság tagjai, készek vagyunk arra, hogy közvetlen kapcsolatba lépjünk Románia bármely városában megalakuló román-magyar baráti körrel. Ezért megismételjük a Húsvéti Nyilatkozatunkban már megfogalmazott üzenetünket: „Azt akarjuk, hogy a román ember, a román nép érezkelje: jószándékkal, előítélet nélkül, őszinte barátsággal közeledünk hozzá, s ugyanezt kérjük tőle.”

Pécs, 1989. augusztus 22.

Magyar-Román Baráti Kör, Pécs

Holnapi számunkból megtudhatják,

hogy a csillag kinövése egyensúlyban tartja-e a kompozíciót?

Pécsi kongresszus

Sebészek a gyermekekért

Soha nem tapasztalt érdeklődés előzi meg a IX. magyarországi nemzetközi gyermeksebész kongresszust. A világ negyven országából több mint kétszáz specialistát várnak (többségük családostul érkezik a rendezvényre) akik között igazi „világnagyságokkal” is találkozhatunk. Itt lesz például az az NSZK-beli professzor, aki sikeresen választotta szét a pécsi szívmi ikreket, Belgiumból pedig olyan valaki jön, aki az egy éven aluli csecsemők májátültetésének igazi szakértője. Eddig 120 esetet publikált, ami önmagában rendkívüli teljesítményt igazol, de az utca emberének sokatmondóbb, ha belegendol, hogy e mögött a teljesítmény mögött hány, amúgy reménytelen csecsemőélet megmentése lehet...

A szerdán, a Pécsi Orvostudományi Egyetem aulájában továbbképzési nappal kezdődő rendezvénynek külön jelentőséget ad,

hogy idén éppen tíz éves a Magyar Gyermeksebészeti Társaság. Ugy tünik, hazai vállalatunk is átértékelte az esemény jelentőségét, mert közülük mintegy háromszáz támogatja anyagilag a kongresszus megrendezését. Nem értékelhető túl igazán a kongresszus közvetett haszna sem, mivel — dr. Pintér András, a tanácskozás szervezőbizottságának elnöke szavaival — „Lehet, hogy most anyagi áldozatokat követel tőlünk a rendezés, de az ilyen és az ehhez hasonló eseményeken egy puha forintból legalább harminc kemény forint lesz. Ez úgy értendő, hogy az itt kialakuló kapcsolatok egyszerűbbé, gördülékenyebbé és egyáltalán megoldhatóvá teszik sok magyar kisgyermek külföldi gyógykezelését, ami csak a szülők, vagy közvetlen környezetük anyagi összefogásával néha áthághatatlan akadályokba ütközne...”

— Lékó —

Prága, augusztus 21.

Fegyverrel a fegyvertelenekre

Egy békés országban, békés előkészület

Turistalátványosság a Vencel-terén

Emlékezés: amikor Svoboda és Dubcek visszajöttek Moszkvából

Letartóztatott magyarok

A csehszlovák hatóságok hét magyar személyt vettek őrizetbe hétfőn este a Prágában tartott tüntetésen. Stróger Pál kedden délelőtt elmondta, hogy ezen a 7 személyen kívül a Képes 7 és a Mai Nap fotóriportere hétfőn este nem jelent meg szálláshelyén. Hozzátette: Taba Lajos prágai magyar konzul tájékoztatása szerint a csehszlovák hatóságok precízen betartják a két ország között érvényben lévő konzuli egyezményt. Ennek alapján a magyar konzul jogosult, hogy találkozzon az őrizetben lévőkkel, részt vegyen a velük folytatott tárgyaláson, s felkérésre tolmácsolhat is. Arra a kérdésre, hogy milyen következményekkel járhat magyar állampolgárok részvétele a prágai tüntetésen, Stróger Pál elmondta: az ottani törvényeket nemrég megszigorították. Félt, hogy a magyarok fellépését a belügyekbe való beavatkozásnak tekintik, s ez komolyabb szankciókkal is járhat.

Kapualjából, ablakból rendőrszemek figyelnek

A Dátum Lap- és Könyvkiadó Rt. napilapja. Főszerkesztő Bába Iván. Főszerkesztő-helyettesek: Czákó Sándor és dr. Tóttós Gábor. Külföldi tudósítók: Szalai Attila (Varsó), Zirkuli Péter (Párizs) és Vig József (Torontó). Munkatársak: Bálint György, Gadó György, Kapfinger András, Györfly Árpád, Lékó Sándor, Mészáros Tamás, Szávai Géza, Tamási János, dr. Tóth Edit, Veress Éva, V. Horváth Mária, Wágner Dezső. Kiadja a Dátum Lap- és Könyvkiadó Rt. Felelős kiadó: Földi István ügyvezető igazgató. Szedés és tördelés: Babits Kiadó. Felelős vezető: dr. Károly István. Szerkesztőség és kiadóhivatal: 7100 Szekszárd, Bajcsy-Zsilinszky u. 7. Tel.: 16-277 Fax: 15-275. Nyomja a Szekszárdi Nyomda Vállalat. Szekszárd, Széchenyi u. 46. Tel.: 11-422. Felelős vezető: Benizs Sándor igazgató. Terjeszti a Magyar Posta. Előfizethető bármelyik hírlapkiadópostahivatalnál, a kézbesítőnél, a Posta hírlapüzleteiben és a hírlapelfizetési és lapellátási irodánál (HELIR), Budapest XIII., Lehel u. 10/A. 1900, közvetlenül vagy postautalványon, valamint átutalással a HELIR 215-96162 pénzforgalmi jelzőszámra. Előfizetési díj egy hónapra 115,— Ft, negyedévre 345,— Ft, fél évre 690,— Ft, egy évre 1.380,— Ft. Indexszám: III/PNL/31/TO/1989 ISSN szám: 0864-9170

Kapható: Baranya, Fejér, Somogy, Tolna, és Zala megyében, valamint Budapesten és Baján